Ч. 241 (14.490). Львів, неділя 25. жовтня 1936. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504-060. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“. Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Четвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. „ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Португалія зірвала звязки з мадридським урядом.

ЛІССАБОНА, 24. 10. ПАТ. Португальський міністр закордонних справ повідомив еспанського амбасадора Альборноца, що зриває дипломатичні взаємини з мадридським урядом.

МАДРИД, 24. 10. Авас. Португальський шарже д'афер, що перебував у Аліканте, дістав наказ негайно вернутися до Лісбони на португальському воєнному кораблі.

Португальський уряд застерігся, що оголосить мотиви зірвання зносин з Мадридом, коли уважатиме це за відповідне.

НІМЕЧЧИНА И ІТАЛІЯ ПОСТУПЛЯТЬ ТАК САМО?

ЛЬОНДОН, 24. 10. ПАТ. У тутешніх політичних колах припускають, що Німеччина й Італія також зірвуть з мадридським урядом, підготовляючи тим способом визнання уряду ген. Франка з хвилиною, як він займе Мадрид.

Совітський проєкт контролі над португальськими пристанями відкинули.

ЛЬОНДОН, 24. 10. ПАТ. Як стверджує офіційний комунікат, на вчорашньому засіданні комітету неінтервенції представник Португалії відкинув усі заміти совітів. СССР і Німеччина мають дати пояснення щодо деяких точок. Совітський делегат звернув увагу на ноту з 12. ц. м. у справі **контролі над португальськими пристанями, але комітет відкинув ту пропозицію,** чекаючи португальської відповіди. Португ. делегат відказався від усякої дискусії на ту тему.

Нині зібрався комітет знову, щоб порадитися, як зробити договір неінтервенції більше дійсним.

У ЛЬОНДОНІ НЕ БОЯТЬСЯ БОЛЬШЕВИЦЬКИХ ПОГРОЗ.

ЛЬОНДОН, 24. 10. ПАТ. В тутешніх політичних колах не сподіються, щоб після останньої ноти СССР почав на велику скалю вивозити зброю й муніцію до Еспанії — він все одно не має змоги дотримати кроку Німеччині й Італії, вже хочаб з огляду на віддаль. Московському урядові йшло лише про те, щоб найти **оборону проти внутрішньої критики.**

Дуже погіршують положення совітів британські обвинувачення, оперті на звітах брит. консулів з Картагени й Аліканте, які стверджують, що совітські кораблі виладували у тих пристанях зброю й муніцію.

„РИМ І БЕРЛІН НЕ ДОЗВОЛЯТЬ“.

РИМ, 24. 10. ПАТ. „Трібуна“ пише на маргінесі про берлінську візиту гр. Чіяна: „Рим і Берлін не можуть дозволити, щоб Москва без перепон продовжувала свою темну гру на скірі Европи. Большевизм необхідно відкинути до Азії, поборюючи його методами, які пристосовується до людей, що з ними компроміс неможливий. Німеччина й Італія не можуть дозволити на те, щоб III. Інтернаціонал кинув Европу в пожежу, викликуючи своєю акцією в Еспанії конфлікт над Середземним Морем. Европа мусить тепер зареагувати проти Москви.

ІТАЛІЯ ПРИГОТОВИЛА НОВІ ОБВИНУВАЧЕННЯ ПРОТИ СССР.

ЛЬОНДОН, 24. 10. ПАТ. Як говорять у колах близьких до тутешньої італійської амбасади, італ. уряд опрацював нову ноту до комітету неінтервенції в Еспанії з 20-ма новими обвинуваченнями проти СССР, щоб предложити її комітетові, якщоб СССР був виступив з комітету. Це не сталося, тому Італія не вислала своєї ноти.

18 кільометрів від Мадриду.

ТЕНЕРІФА, 24.10. ПАТ. **Нац. війська заняли Мостелесе, віддалене на 18 км. від Мадриду.**

ТЕНЕРІФА, 24. 10. ПАТ. Нац. літаки зробили чимало шкоди в Більбао, також у Картагені, де збомбардували 3 кораблі. На відтинку Сігуенци нац. війська заняли гору Сан Крістобаль.

НА БАСКІЙСЬКОМУ ФРОНТІ.

СЕН ЖАН, 24. 10. ПАТ. 32-ох еспанських утікачів, які приплили на британському контрторпедовці, оповідають, що підчас недавного бомбардування передмість Більбао убито 6 осіб, ранено кільканацять. — Положення на тому відтинку без змін. Еібар у руках баскійських націоналістів. Нац. летуни збомбардували вчора малу пристань Лє Кеіто; кілька осіб згинуло.

КОМУНІКАТ НАЦ. КОМАНДУВАННЯ.

ЛУ КОРУНЯ, 24. 10. ПАТ. Нац. війська відбили з великими втратами наступ червоних під Алкасер дель Тахо та під Кастро дель Ріо. — Недалеко Каза дель Кампо зістрілено 3 червоні бальони.

ЧЕРВОНІ ПЕРЕХОДЯТЬ У НАЦ. РЯДИ.

СЕВІЛЛЯ, 24. 10. ПАТ. На фронті Толеда 250-ох червоних вояків перейшло на сторону нац. військ.

РОЗСТРІЛИ.

БАРСЕЛЬОНА, 24. 10. ПАТ. „Людовий трибунал“ засудив на смерть 7-ох старшин за участь у повстанні.

Вже досить мають совітської приязни.

ПРОТИСОВІТСЬКА ПРОМОВА ЕРІО.

БІЯРІЦ, 24. 10. ПАТ. На вчорашніх нарадах конгресу радикалів останній промовляв Еріо. Франція — ствердив він — повинна заховати вірність супроти Ліги Націй, але заощадити собі ілюзій щодо дійсности, щоб заощадити собі дальших розчарувань. Для відбудови французької закорд. політики необхідно відбудувати повну довіря співпрацю з В. Британією.

Еріо вдоволений, що впровадив СССР до Ліги Націй, **але не буде толерувати ніякої посторонньої інгеренції у внутрішні французькі справи.** Він співпрацював над франко-совітським пактом, але **підписав із СССР також договір про взаїмне невмішування у справи контрагента.**

Дальше Еріо остерігав перед дипльоматичною інтервенцією, яка загрожує Франції. Необхідно найти спільну мову з Німеччиною, яка врештою може наладнувати свої внутрішні справи, як їй завгодно. Слід уважати, щоб партійна ворожнеча не стала небезпечною для Франції, яка не хоче ані закордонної війни, ані домашньої.

Православні богослуження у польській мові!

Львів, 24. жовтня 1936.

Рівно тиждень тому відбулась у Варшаві надзвичайна сесія Синоду православних єпископів. Два дні пізніше появився про вислід тайних засідань тієї сесії короткий комунікат, який казав про дві справи: про участь православного духовенства в акції зимової допомоги та про благословенство для православних богослужебних відправ у польській мові. Офіціяльна апробата церковної православної єрархії на введення до богослуження польської мови — має тільки скромне застереження, щоб це діялось „на випадок потреби“. Дотеперішня практика у Православній Церкві в Польщі та вся православна дійсність не залишає ніякого сумніву, що відтепер „потреба“ відправляти православні богослуження для українських селян та інтелігентів по польськи — буде щораз частіша, аж вкінці вживання не-польської мови у Православній Церкві, особливо мови української, буде вважатись мало не протидержавною демонстрацією.

. . . . . . православна єрархія, конвульсійно тримаючись польського урядового чинника, як ґаранта її персонального . . . . . . своєму принизливому сервілізмі докотилась до самого краю. Нижче, здебільша півінтеліґентне та малограмотне московське православне духовенство у Польщі, маючи у крові традицію „казьонного православія“, вважало себе маленьким підрядним орґаном повітової адміністрації та — бажаючи приподобатись — вводило покищо польські релігійно-патріотичні пісні до православних церков, проповіди ломаною і каліченою польською мовою та польську науку релігії для православних дітей. Після суботнішньої постанови Синоду це вже не будуть спорадичні випадки: Автокефальна Православна Церква у Польщі явно і славно підтверджує тезу, про яку ми — не бажаючи зовсім ображувати релігійних почувань наших православних земляків — здавна говорили: **Православіє може бути тільки державне пристосоване до національно-державницьких тенденцій панівної нації.** Знаємо, що українські патріоти, привязані до своєї православної віри і церкви, борються з цією тезою і мають гарні протилежні теорії. Але ми не про теорію говоримо, а про практику. І ця всім нам відома та безспірна практика минулого й сучасного стверджує, що — приноровлюючись в Росії до державницько-російських вимог — Православна Церква стала була сліпим знаряддям русифікації, ...

Надзвичайно характеристична риса для всієї політики . . . . . . єрархії Православної Церкви у Польщі: найважніші, найбільш для істоти Церкви суттєві постанови приймати немов мимоходом, причому зправила та церковна єрархія робить польській стороні „концесії“ коштом Церкви, як національно-культурного осередку вірних (коли вірні українці — осередку українського), за збереження привілеїв матеріяльного та персонального характеру. Так і було з цією останньою надзвичайною сесією. Було прилюдною тайною, що головною причиною скликання сесії була справа усунення одного

з православних ерархів за обичаєву скандалістику, про яку гуділа православна й неправославна вулиця. Тимчасом про якісь персональні зміни на становищах православних епископів у комунікаті з сесії Синоду ані чичирк, зате маємо постанову про переклад найважніших православних богослужебних книг на польську мову та апробату для польських православних богослужень (з дискретним промовчанням статистики, скільки є в Польщі православних поляків!). До речі: даний православний епископ, про якого вгорі мова, відомий саме з того, що дуже ревно вводив до церкви польську мову; але для правдивости слід підкреслити, що департамент віроісповідань не брав під увагу цієї обставини, коли звертав увагу на недопускальність дальшого перебування того ерарха на своєму становищі. Постанова Синоду обрахована, видно, на те, щоб за зацитькати обурені чинники. Щоб вовк був ситий і коза ціла: терпить на цьому „тільки" сама Православна Церква і „тільки" православні вірні, — — але це вже для нинішньої православної ерархії річ цілком другорядна.

Очевидно, що серед таких відносин годі вже поважно думати про Собор Православної Церкви в державі та вирішити найважніші актуальні проблеми православного життя.

Зрештою і справді: навіщо вирішувати якісь життєві проблеми, коли вся Православна Церква у Польщі, ведена ерархією і пересичена московським духом, щораз менше звязку має з життям?!

Басарабія — забута країна.

З циклю вражінь і обсервацій нашого спеціяльного кореспондента.

III.

Столицею Басарабії є Кишинів. Старе, але нецікаве місто зі 130.000 мешканців, москалів, румунів, німців, вірмен, греків, болгар і жидів. Цих останніх здається найбільше. Все говорить залюбки по російськи, хоч і румунська офіціяльщина здобула тут вже своє право громадянства.

Але пахне Росією. Вулиці і майдани мають російський розмах простору, будинки — російський архітектонічний шабльон. Касарні. І ті кольори стін: рожеві, жовті, зелені, темно-сині... І опуклі, присадисті бані церков...

Колиб зняти румунські вивіски з крамниць і будинків, ніщо не псувалоб зразкового, старорежімного характеру провінціяльного міста „юга Росії". Збереглася тут ще якимсь чудом і вулиця Пушкіна і памятник того поета у винятково гарному міському парку, і — що найцікавіше — зберігся дух, „істинно русский" дух. Думаю, що саме сюди повинні влаштовувати патріотичну прощу недобитки наших москвофілів зі „Землі і Волі" та Ставропігії. Плакалиб. Очевидно з радощів.

Просто дивно, як законсервувався, як застоявся Кишинів. Підчас коли інші приєднані до Румунії міста як Клюж у Семигороді та Чернівці, виявляють всеж інтелектуальний, хайби румунський, поступ, є осередком якоїсь культурної праці, то Кишинів зі своїми невеличкими двома факультетами яського університету, неначеб застиг у своєму розвитку, збіднів, розгубився.

— Як живеться? — питаю знайомого німця, з яким пів години довелось мені говорити по російськи, заки довідався я, що він німець

Махнув зневажливо рукою:

— Зле. Дихати нічим. Заробітків нема. Найкраще ще пенсіоністам

— А тутешні москалі?

— Щож. Так, як усі. Чекають.

— Жидів багато?

— Більше, ніж нас усіх, хоч офіційно кажуть, що 12 відсотків. Вони ще найкраще викручують. Вміють пристосуватися до румун.

— А антисемітизм?

Німець оживився:

— Росте. Зрештою не диво. Раніше правив звідси на цілу Росію Пуришкевич і Марков, нині тут найсильніша опора кузистів. Щож, єдине можливе ще гасло у теперішні безнадійні часи, — усміхнувся. — Перший всерумунський конгрес кузо-гоґістів відбувся минулого року саме тут, у Кишиневі.

— Громили?

— Пробували. Але поліція оборонила.

— А жиди?

— Сидять дальше. Я взагалі перестав вірити в успіх антисемітизму. Бо прошу: найбільший антисемітизм був колись у Росії, а нині?..

Ми скінчили розмову. Нецікава. Як зрештою ціла атмосфера Кишинева. А ще на долаток не застав я у місті проф. Ревюка, одинокого знайомого мені українця в Кишиневі.

В АКЕРМАНІ.

І ось знову я 330 кільометрів дальше на південний схід від Кишинева. В Акермані. На самому лимані Дністра, що широкий тут на 8 кільометрів. А далі, там де Бугази — Чорне Море. Звідси до Одеси одна година їзди залізницею. Але залізниці нема і мосту вже нема. Прірва. А там серед лиману острів Каролина. Пів острову — румуни; друга половина — большевики. Тільки час до часу продимить на обрію совітський пароплав, що з одеського порту бере курс на Стамбул. Близько, а проте як далеко...

Акерман є нині центром української громадської праці у південно-східній Басарабії. Колись, коли його заснували ґенуенці, називався Монкастро, пізніше була це туранська Турія, пізніше славянський Білгород, а ще пізніше турецький Акерман. Нині називається по румунськи: Четатеа Альба = Білий Город.

Що українського є в Білгороді?

Важко сказати. Все і ніщо. Нема ніодної української установи. Ніодної української вивіски. А проте, так, як у Кишиневі пахне Росією, так тут пахне Україною, або краще сказавши — Малоросією з часів Котляревського. Білі домики, садочки, візники з каблуками над кінськими головами і ніодного авта. Автобус, що причаївся в тіні дерев на тихій вулиці, виглядає тут незвичайно контрастово.

По „малоросійськи" порозумієтеся всюди. Тільки треба вслухатися в той своєрідний басарабський жарґон, в якому до 90 відсотків українських слів заплентaлося 10 відсотків російських, молдаванських і Бог зна яких. А зрештою людностева мозаїка, як у всіх містах Басарабії — українці, греки, вірмени, румуни, москалі, болгари, жиди.

В цукорні, де снідаю, говорять по українськи. В ресторані, де обідаю, власник грек — говорить до мене по українськи. На базарі, де купую овочі — говорять по українськи.

А у теплий місячний вечір, дівчата у міському парку співають романси: „У каміна" і „Белия акації", а музика в ресторані грає вальса: „На сопках Манджурії"...

У Стамбулі можете всюди розмовитися по французьки, в Акермані — по українськи.

ЛЮДИ ПРИ ПРАЦІ.

Питаю свідомого українського громадянина в Акермані:

— Чи багато тут у місті українців?

— Якби це вам сказати... Місто має 40 тисяч населення, але ми тут статистики не робили. Очевидно, „малоросів" досить. Але українців на пальцях порахуєте. — І дійсно рахує: інжинір Никлиевич, інж. Гетманченко і його сестра, що вчилася у Львові, адвокат Василь Дубина, адвокат Бундюк, Титаренко, Белкін...

— Белкін — українець?

— Аякже. Член Ради „Просвіти" в Акермані. Дивуюся.

— Невже у вас є тут „Просвіта"?

— „Просвіти" нема, але Рада є. „Просвіта" буде мабуть вже цього року. Маємо вже затверджений статут, тільки потрібні ще ... мальности... Це Ілько Гавриляк, ... характеристичним послом і мав вплив ... цим ділом ходить. І ... виходив. Тепер ... ще видавати часопис для басарабських ... українців.

— Прегарно. Чи є ще які „Просвіти" в Басарабії?

— Ніодної. В Акермані буде перша.

Відвідую в Акермані сеньора басарабських українців д-ра Галіна, б. генерала-лікаря ... ської, а потім української армії, відомого ... Уродженець Басарабії, має свій гарний ... Акермані, перестав практикувати і тепер ... зі скромної емеритури. Витають мене сердечно. Довідуюся, що я не перший гість з Галичини. Минулого року була тут п. Кисілевська з Коломиї, навіть ред. Бончковський з „Бюлетину Польсько-Українського" з Варшави.

— Дуже цікавився нашим життям тут, — ... яснює мені д-р Галін. — Цілу околицю ...

Вечором сходимося вже більшим гуртом у д-ра Галіна.

Очевидно: дискусія.

Дивує мене, що д-р Галін не вірить у ... нальне відродження басарабської української маси.

— Для цієї праці треба тут величезних ..., а ми їх не маємо. І треба умовин. Які тут умовини? Ось під боком Совіти. Дністер — це ... пропасть, через яку не прокинете нічого ... ста. Всі ми, басарабські українці, висимо у повітрі. А яка на приклад лучба між вами і нами? Що ви знаєте про нас і що ми знаємо про ... Ось ви приїхали до нас неначе земляк з Америки.

— А Буковина?

— Що Буковина! Сама нічого не має. Тут треба робітників, що виросли з місцевого ґрунту, або вростають у той ґрунт.

Очевидно, погляди д-ра Галіна песимістичні і відокремлені. Зустрічав я пізніше на Акерманщині людей, що підходили зовсім інакше до справи. Вони вірять в успіх праці над народом і що більше — наявно показували мені той успіх. Візьмім на приклад ряд сіл у самій таки Акерманщині.

В Платхтіївці, що має 10.000 українського населення, працює над його національним пробудженням о. Гриць Середа.

В Байрамчі: пп. Михайло Колесник, Семен Кушніренко, Куликовський Леонід, Зал... Кваша, Швачка та ін.

В Старо Козачому: пп. М. Палій, Гр. Бо...вик, К. Ластовецький, Вол. Шевченко і Лесь Гу...бенко. (Дуже діяльний був п. С. Черкуха, але примушений обставинами, переїхав до Чернівців). В селі бібліотека-читальня, драматичний гурток, почали будувати „Нар. Дім".

В Турлаках працюють пп.: О. Кожухаренко, Грінченко і Дм. Гуска.

В Будаках пп. Мих. Шкляренко і Гриц. Шевченко.

В Ярославці пп.: Х. Скалозуб, Г. Жосан і ... Губич.

В Старій Царичанці пп.: П. Марченко, ... Галата і А. Шпак.

В Шабо пп.: І. Гаврилюк, П. Тараненко, Я. Щербина, С. Русначенко, А. Курій, Юрій Сімко та І. Сомненко. В селі є „Нар. Дім", читальня, драм. гурток, хор, оркестра і т. д.

В Акманчіті працюють пп.: В. Сінчинський і Г. Горбенко.

В Тартабунарах (теперішньому: Татарешті) що має 7 тисяч українського населення, працюють громадсько і політично пп. М. Дружин..., Сирота, О. Шульга та ін.

— — — — —

Отже є люди і йде праця. Правда, все ще в мініятурі. Діячі, яких можна дійсно порахувати на пальцях. А при цьому дуже обмежені засоби культурно-національної пропаганди. Українські часописи сюди майже не доходять. Ціна передплати перерахована на леї (коли говорити про галицькі часописи) просто непосильна для кишені тої жмінки басарабських патріотів. Й дальше: своїм суто інформативним і ... кальним змістом ті часописи, як і зрештою буковинські, — дають дуже мало для самої ... освідомлення мас, яким треба щойно ... чувати значіння національної праці.

На Басарабщині мав би виглядати часопис у ролі „Нашого Лемка", часопис, що виходив би з потреб маси і був виключно призначений для тої маси.

І ще один незвичайно важливий чинник допомоги українській справі в Басарабії, який лежить вже зовсім в наших, галицьких компетенціях: — допомагати припливові басарабської молоді на науку до Галичини. Знаю два випадки такого галицького перевиховання басарабської молоді з прегарним вислідом. В Акермані працює громадсько молода дівчина п-на Гетманчеко, що була якийсь час ученицею нашої торговельної школи у Львові. Вернулася — як сама мені казала — пероджена. Нині є вона фанатичною патріоткою. Друга — це п-на Чернухина зі Старо Козача, також абсольвентка львівської торг. школи „Просвіти" і також дібельна патріотка.

В Акерманщині зустрічав я молодь, що мріє про науку у Львові, але не має матеріяльної змоги здійснити цю мрію. Два-три стипендійні місця, 50-відсоткова знижка коштів утримання в наших бурсах у краю, взагалі якась доповнююча хочаб допомога для найбільш надійних і охочих одиниць з Басарабії — малоб величезне значіння для навязання контакту з Басарабією, як і для зміцнення там громадсько-національної праці.

Кидаю ці думки, бо вийшли вони в тракті розмов з українськими діячами в Басарабії.

— Маємо тут кількох хлопців і дівчат, яких хотілиб ми конечно вислати на коротку хочаб науку до Галичини, — говорив мені один із них — але ні в них, ні в нас нема на це відповідних засобів. На науку в румунській школі в Кишиневі, чи в Акермані треба видати місячно, разом із утриманням, около 50 зол. На це їх ще стати. Але до вас за ті гроші і не заїде і не втримається.

Правда.

Чи не можнаб нам подумати над тим і подати хоч таким робом руку через Прут нашим землякам з буджацьких степів?.. Руку, яка їх розбудилаб.

Роман Голіян.

Чесько-совітські взаємовідносини.

(Докінчення.)

V. БОЛЬШЕВИЗМ У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ.

Цей уступ брошури є найцікавіший і тому переповімо його докладніше.

Перша зустріч чехів з большевиками залишила неприємний посмак. Було це в 1918. р., коли то чеські легіони на Сибірі вели збройну боротьбу зі совітською владою. Згодом Совіти прямують до того, щоб використати русофільські настрої чеської суспільности і навязати тісніший звязок із Чехословаччиною. В тому напрямку діє послідовно комуністична партія Чехословаччини (К. П. Ч.). Зокрема цікавляться Совіти становищем Чехословаччини в справі Підкарпатської Руси. Політика Комінтерну супроти Чехословаччини полягала на тому, щоб русофільство чехів перемінити на совітофільство. Побіч чеської комуністичної партії ширить у Чехах совітофільські настрої гурток інтелігенції під проводом проф. Неєдлі. Цей гурток видає часопис „Вар". Совіти навязують живі торговельні взаємини з Чехословаччиною, щоб і цим способом поширити свої впливи.

У висліді тих взаємин основується у Празі в 1924. р. „Товариство для економічно-культурного зближення зі Совітами" (в скороч. ВОКС). Предсідником того товариства вибрано проф. Неєдлі. Це товариство популяризує ідею чесько-совітського зближення шляхом друкованого слова (преси і ріжного роду видавництв) і при помочі живого слова, при помочі відчитів ріжних спеців. Зокрема масово видаються твори чільних совітських письменників у перекладах на чеську мову. Улаштовується також вечорі совітської поезії при участи чільних совітських артистів. Масові прогульки до Совітів представників ріжних ділянок чеського життя і поширення совітських фільм у Чехословаччині доповнюють широко закроєну совітську пропаганду. Назагал пропаганда совітської культури в Чехословаччині може похвалитися значними осягами.

Большевицька культурна пропаганда має на дальшому пляні політичні цілі, а саме збольшевизування Чехословаччини і вслід за цим установлення там, у центрі Европи, совітської влади.

Впливи комуністів ростуть швидко в чехословацькій державі. Пропечистий доказ цього дає нам статистика виборців до чеського парляменту з 1925. р.

У виборчих округах корінної Чехії дістали комуністи пересічно 10 прц. голосів, на Моравії 9 прц., на тешинському Шлеську 10 прц., на Словаччині 12 прц., на Підкарпатській Руси аж 29 прц. Зі сказаного виходить, що Підкарпатська Русь є територією найбільш податною на большевицькі впливи та що Совіти прямують до того, щоб цю країну зробити підставовою базою для діяльности Совітів і Комінтерну на цілу Европу. На Підкарпатській Руси в поодиноких виборчих округах вагалася кількість комуністичних голосів від 11 до 42 прц.

Чеська преса сьогодні у великій скількости комуністична. Щоденно вихвалюються в ній осяги совітського будівництва. Ціла чеська суспільність має орієнтацію на Схід, на Совіти.

При виборах у 1929. р. зменшилося помітно число голосів, що впали на комуністичну партію. Одначе не можна цього факту утотожнювати зі зменшенням совітофільства. Під впливом осягів на Підкарпатській Руси Совіти щораз більше реально трактують ідею т. зв. Совітської України від Катеринослава, через Київ, Львів до джерел Тиси. Проф. д-р Герандо видав у Парижі в 1930. р. брошуру п. н. „Червоний заговір на Підкарпатську Русь", в якій демаскується подробиці большевицької акції. Для здійснення пляну великої Совітської України Комінтерн закладає в Харкові 1926. р. централю пропаганди серед українців і відкриває свої філії у Празі, Відні та Берліні. Комінтернові залежало і залежить дуже на тому, щоби його філії в Чехословаччині й Австрії піддержували фермент серед українців на українських територіях у Польщі з виразним протипольським вістрям.

Незалежно від загальної комуністичної акції в Чехословаччині большевицькі агенти приступили до боротьби за здобуття впливів на Підкарпатській Руси. Вони видвигають суто національні українські гасла, поборюючи різко чеську аграрну партію та її москвофільство. В серпні 1932. р. чеська комуністична партія приступила до масової пропагандивної акції на Підкарпатській Руси. Головний штаб комуністичної акції на Підкарпатській Руси вибірає свій осідок у Мукачеві. Українських селян організують комуністи в „Партію Працюючих Селян". Ця партія веде на Підкарпатській Руси таку саму акцію в комуністичному дусі, як у нас вів „Сель-Роб". Які великі впливи здобули комуністи, доказує зорганізований комуністами „Конгрес працюючого селянства", що відбувся 30. серпня 1931. р. в Мукачеві при співучасти 2.000 делегатів. По конгресі висвітлювано совітські фільми. Наради конгресу велися в українській мові, почесну сторожу виконували червоні пластуни. Конгрес побіч соціяльних гасел: віддання селянам землі без викупу і скасування податків, видвигнув гасло українізації Підкарпатської Руси. У конгресі брав участь представник Комуністичної Партії Західної України.

Конгрес селянства на Підкарпатській Руси мав велитенське пропагандове значіння серед мало освічених селянських мас. Одним з організаторів мукачівського конгресу був знаний галицький москвофіл-комуніст Вальницький, б. посол до польського сойму в 1929. р. Він то в „Голосі Життя" з 20. IV. 1931. р. помістив статтю п. н. „Відповідь українським фашистам". Вальницький, хоч сам москвофіл, хотячи позискати для комунізму українські маси, поборює закорінене в Чехословаччині москвофільство, вважаючи його рухом реакційним.

У своїй пропаганді серед селянських мас видвигають большевики національне питання і селянські болячки. Вони не виступають під відкритим комуністичним шоломом. Інакше працюють серед молоді. В Чехословаччині і на Підкарпатській Руси істнує комуністична організація моло-

зі „Серп". Ця організація виховує молодь у суто комуністичному дусі, зокрема веде боротьбу з релігією і мораллю. Та організація дуже сильно поширена навіть серед середне-шкільної молоді. На основі стратегічного пляну большевиків Підкарпатська Русь має відограти ролю комуністичного клина в середущій Европі.

Урядові чеські кола, зокрема през. Бенеш, сам соціяліст, легковажать грозу небезпеки большевизму і дальше мріють про сучасну регенеровану демократію. Що комунізм у Чехословаччині має дуже сильну позицію, доказують і урядові совітські джерела. Комінтерн висловив признання комуністичній партії Чехословаччини за її незвичайно енергійну діяльність у часі між шестим і семим Конгресом Комінтерну, себто в роках 1928—1935. У тому часі комуністичний рух у Чехословаччині став масовим. Зріст впливів комуністів виказує також вислід виборів до чеського парляменту в 1935. р. Комуністична партія вибирає 30 послів і стає четвертою щодо сили партією чехословацької республики. В Чехословаччині комуністична партія є легальною партією. Чехословаччина стає тереном, на якому відбуваються ріжні, керовані большевиками, імпрези в міжнародній скалі. Дня 14. IV. 1936. р. відбувся у Празі Світовий Конгрес Вільнодумців. Чехи щораз більше стають послушним знаряддям большевицької політики. Завершення чесько-совітського політичного зближення становить чесько-совітська летунська конвенція. У висліді тої конвенції будуються при співучасти урядових військових совітських кол на Підкарпатській Руси і Словаччині летунські майдани, значить, Підкарпатська Русь має стати летунською базою Совітів у середущій Европі.

ПРИМІТКА:

Отсе короткий зміст брошури Антона Стародворського. Не погоджуємося з усіми політичними міркуваннями автора, всеж таки брошура ця цінна тим, що подає цікавий матеріял про поширення комунізму в Чехословаччині взагалі та на Підкарпатській Руси зокрема.

Заява міністра про кольонізацію українських земель.

Текст промови мін. Понятовського.

ВАРШАВА, П.А.Т. В міністерстві хліборобства відбулася 23. ц. м. пресова конференція, на якій мін. Понятовський поінформував представників преси про акцію уряду в земельних справах. З промови міністра подаємо обширний зміст тому, що міністер заповів дальшу кольонізацію українських земель.

СТРАШНЕ ПЕРЕЛЮДНЕННЯ ПО СЕЛАХ.

На вступі міністер ствердив, що в Польщі є найбільше перелюднення села. З кусня поля вдержується у Польщі тричі більше число хліборобського населення, ніж у СССР, двічі більше ніж в Данії та Естонії, і на 50 відсотків більше ніж у Німеччині, Чехословаччині і на Мадярщині.

Перелюднення є внаслідок великого природнього приросту, припинення еміґрації та слабого розвитку промислу і розбудови міст. Від 1919 до 1935 р. виеміґрувало з Польщі 1,771.000 осіб, зате вернулося 1,873.000 осіб з еміґрації, отже коло 100 тисяч.

Від 1921—1931 рр. на загальне число приросту населення в Польщі 4,9 міл. осіб, число населення по містах збільшилося майже на 2 міл. осіб, з чого 650.000 осіб припадає на природний приріст і коло 1,350.000 на доплив населення зі сіл та внаслідок прилучення передмість у багатьох містах. Велике число напливового населення не могло знайти праці і збільшило лише число безробітних по містах. Перелюднення села не буде загамоване до часу, доки промисл, торговля і ремесло не втягнуть цілого природного приросту населення у Польщі, себто коло 450.000 осіб річно. До того часу село мусить помістити велику частину свого природного приросту, бо в противлежному випадку приплив населення зі сіл до міст збільшить катастрофальне безробіття.

КОЛЬОНІЗАЦІЙНА АКЦІЯ В РР. 1919—1935.

Внаслідок парцеляції в рр. 1919—1935 створено 135.000 нових господарств, 63.000 робітничих, ремісничих та урядничих загород. Коло 132.000 парцелями доповнено карловаті господарства. Числячи 6 осіб на одне господарство з нових хліборобських 135 тис. господарствах коло 800.000 осіб придбало постійні варстати праці. Від цього числа слід відчислити коло 20.000 господарств форналів, які вже раніше працювали і невідоме число родин двірської служби, яка не найшла праці.

В таких умовинах дальша парцеляція двірських господарств є господарською і суспільною необхідністю. В умовинах перелюднення села і голоду землі слід змагати, щоб зі землі можна було випродукувати найбільше [illegible] дібр і дати прожиток як найбільшій кількості населення. Ніхто не може заперечити, що спільний дохід малих господарств куди більший, ніж з великих господарств. В менших господарствах є більший теж приплив готівки. Вслід за тим покупна сила дрібних господарств куди вища ніж більших господарств. Рільна продукція малих рільних варстатів є далеко більше відпорна, ніж великих варстатів. Війна виявила, що більша земельна власність припинила продукцію внаслідок воєнних знищень, відсутности живого і мертвого інвентаря та робітників. Зате менша власність виявила більшу життєздатність і продукційну силу. З господарської скрути менша власність вийшла теж з менше [illegible]шеним назагал варстатом праці і зуміла швидше та раціональніше пристосуватися до змінних господарських умовин.

КОМАСАЦІЯ І МЕЛІОРАЦІЯ.

Комасація і меліорація господарств є тут необхідною умовиною інтенсифікації господарств. Від 1918—1935 р. скомасовано [illegible] господарств простором понад 4 міл. га. Тепер комасують річно коло 75.000 га. господарств. На комасацію жде ще коло 6 міл. га. При комасації поладнують багато спорів за посідання, власних і спадщинних прав. З комасацією тісно вяжеться меліорація. Річно відводнюють коло 60.000 га. Від 1935 р. хліборобські палати ведуть акцію загосподарення сіножатей на меліорованих просторах.

КОЛЬОНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ НАПЛИВОВИМ ЕЛЕМЕНТОМ.

Уряд задумує збільшити в 1937 р. парцеляційну акцію до 120.000 га. Таким чином ще не вичерпається призначеної до парцеляції кількости 200.000 га річно, як це передбачує закон про земельну реформу. Не вдасться теж розпарцелювати 27.000 га, що їх призначив уряд додатково до парцеляції.

Спеціяльну увагу зверне уряд на підсилення осадничої акції, головно в західних воєвідствах. В 1937 р. уряд зможе розпарцелювати в західних воєвідствах понад 20.000 га ґрунтів і збільшити започатковану минулого року кольонізаційну акцію краківського воєвідства на терені західних воєвідств. **Уряд передбачує теж збільшення осадничої акції у воєвідствах: люблинськім, львівськім, тернопільськім і волинськім, при чому осадників рекрутуватимуть зі спеціяльно перенаселених повітів, головно з воєвідства келецького і львівського.** Уряд [illegible] кольонізаційну акцію в західних воєвідствах і забудовою осель. Зате в інших воєвідствах даватиме кольоністам кредитову допомогу. Нові оселі запевнять родині самостійну екзистенцію. Пересічно простір осадничих господарств [illegible]тиме коло 10 га. Міністер згадав, що при урядовій парцеляції творять дещо більші оселі, як при приватній парцеляції.

Уряд збільшить нагляд над приватною парцеляцією тому, що в багатьох випадках ведуть т. зв. дику парцеляцію, себто без дозволу, або незгідно з умовинами дозволу і наражують дрібних рільників на страти. Міністерство не думає заступати приватної парцеляції урядовою, бо це було би невикональне і з фінансових і організаційних оглядів. Зате необхідно пристосувати приватну парцеляцію до вимог державних інтересів згідно з обовязуючим законом про земельну реформу.

Вкінці міністер згадав, що саме оголошення поіменних виказів нерухомостей, які підлягають примусовому викупові не є ще однозначне зі збільшенням урядової парцеляції. І так зі 173 тис. га ґрунтів, обнятих іменними виказами від 1926 до 1935 р., викуплено примусово лише 30 тис. га і то головно в західних воєвідствах від німців. Міністер запевнив теж, що в полудневих воєвідствах присвятять комасації більше уваги, ніж дотепер.

Напрямні політики „Рекса".

ІНТЕРВЮ ДЕҐРЕЛЯ.

ПАРИЖ, 24. 10. ПАТ. Представникові „Ентрансіжан-а" заявив Деґрель, що у закордонній політиці він змагає до бельґо-голяндсько-швайцарсько-люксембурського бльоку. Він дуже шанує Гітлера та його ідеольогію, не подобається йому лише новопоганство. Франція не потребує боятися Німеччини, бо мілітарно сильніша від неї. Деґрель переконаний, що як член франц. уряду він зліквідував би питання франко-німецьких взаємин до 8-х тижнів. Це буде його головним завданням, коли дійде до влади в Бельгії.

ПЕРЕД НЕДІЛЬНОЮ МАНІФЕСТАЦІЄЮ.

БРЮССЕЛЬ, 24. 10. ПАТ. У відозві до рексістів Деґрель заповів, що місце завтрішнього — забороненого владою — зїзду подасть в останній хвилині. Сподіється, що в манифестації візьме участь 50.000 людей.

СССР ЗРИВАЄ ЗОБОВЯЗАННЯ НЕВТРАЛЬНОСТИ СУПРОТИ ЕСПАНІЇ.

ЛЬОНДОН, 24. 10. ПАТ. Пленарне засідання комітету контролі неінтервенції в Еспанії почалося вчора в год. 17.15 при співучасти представників 27-ох держав.

Совітський амбасадор Майський доручив заступникові предсідника комітету неінтервенції ноту такого змісту: СССР не уважає себе більше звязаним договором неінтервенції, як інші члени комітету. Він уважає договір не позірним шматком паперу; звільнюється від обовязку невтральности, щоб дати мадридському урядові змогу купувати зброю й муніцію закордоном.

ЛІТВІНОВ НЕ УСТУПАЄ?

МОСКВА, 24. 10. ПАТ. Вістки закордонної преси, немовби Літвінов мав уступити, є неправдиві.

ТРУДНОЩІ З ЛЬОКАРНЕНСЬКОЮ КОНФЕРЕНЦІЄЮ.

ЛЬОНДОН, 24. 10. ПАТ. Як подає „Таймс" бельгійський амбасадор зложив у міністерстві закорд. справ відповідь на брит. ноту з 18. ц. м.; вона покривається з відомою промовою короля Леопольда III. Також відповіди 4-ох інших льокарненських держав настільки суперечні, що не можливо їх погодити.

—o—

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Італійський міністер закорд. справ Чіяно не підписав в Берліні ніякого договору; зредагували лише листу питань, щодо яких оба уряди узгіднили свої погляди.

Литовський уряд заборонив вивозити жито, пшеницю та овес, щоб запобігти звищці цін.

Німецький міністер прохарчування і рільництва усталив цінник мяса та вудженин.

У шотляндській пристані Ґлезґов страйк поширився, обіймаючи 4.000 робітників. Увесь рух у пристані завмер.

Болгарський уряд зреконструовано: ресорт шляхів обняв ґен. Янов, освіту — Міколаєв.

В Австрії засудили 11-ох національних соціялістів на вязницю від пів до 3 місяців за приналежність до „пробоєвих відділів".

Югославянський трибунал оборони держави засудив 10-ох комуністів на 1 до 2-ох років вязниці.

Між французькими радикалами виявився на вчорашніх нарадах у Біяріц глибокий розлом між правим, радикально-фашистівським крилом (гол. молодший елемент) та комунізуючим.

Генерального секретаря Комінтерну Димітрова заслали — як кажуть — на Сибір за те, що комуністична акція в Еспанії не повелася.

Після кооперативного свята в Борщеві.

ВІДГОМІН ЗАБОРОНИ ПОЛЕВОЇ СЛУЖБИ БОЖОЇ СЕРЕД ГРОМАДЯНСТВА.

(Стаття надіслана).

І не снилось нікому з ініціяторів кооперативного свята в Борщеві, що після цього дійде до великого ґазетного шуму, полеміки, ба навіть до розбурхання пристрастей чомусь то аж на морально-релігійному тлі, обвинувачення і навіть оплюгавлення людей доброї волі, людей, що мали, мають і будуть мати на увазі економічний і культурний розвиток українського народу та **„мораль і силу нашого народу"** див. „Нова Зоря" (ч. 979).

Надзірна Рада і Дирекція Повітового Союзу Кооператив у Борщеві, ініціюючи кооперативне свято, мала на думці в першу чергу перегляд своїх сил, хотіла приглянутися ближче своїм моральним добуткам, запросити велику кооперативну родину до себе в гості, щоб старші, молодь, жінки і діти пізнали себе, приглянулись великому розмахові, вкінці хотіла дати змогу також сусідам, хоч раз на десять літ приглянутись нашим змаганням до добра і краси.

Цьому імпозантному святові ми, діти катол. Церкви і віруючого народу, бажали надати релігійний характер. На жаль, надійшла відмова від Преосв. Хомишина. Нас обурив до живого не сам зміст відмови Преосв. Хомишина, бо, на превелике щастя, ніодин заміт не відповідає правді, лише спосіб боротьби донощиків з Борщева, які вважали за відповідне використати до ганебної цілі **для своїх особистих користей** високого Достойника Церкви. Це для нас болюче. А Преосвященний, не провіривши основно змісту пашквілю, заборонив відправу полевої Служби Божої. Донощики не думали обмежитися зневагою 2 чи 3

ҐАЛАКТІОН ЧІПКА. 7

Автом по Галичині.

МЕРАН.

Але в гадці мені, Ш. Чтачі, пробиратися крізь провалля Карпат, мчатись долинами Закарпаття і пуштами Угорщини, дертися горами Австрії, щоби заїхати до Мерану. Маємо ми свій Меран і до нього не треба переїздити через три держави. Снятин, Городенка, Устечко, Торське і вже Меран. Іншими словами — Заліщики.

Лежить це містечко в ярі Дністра, має багато морелевих садів і вічну надію на каналізацію, славиться приємним кліматом і прикрою атмосферою (особливо, коли є душно!), стягає щороку велику скількість „варшавістів" і шкіру з кожного, хто приїде та уладжує прогульки на румунський бік і „свєнта вінобраня". Кажуть, що в Заліщиках дуже тепло. В 1928. році, коли всюди в Галичині мороз доходив до 35° — , у Заліщиках було тільки 34° — і... вітер. В літі бувають дні такі горячі, що нагадують Жовкву, а навіть Перемишль з тією ріжницею, що тоді вітер не хоче повіяти і до соняшної жари долучується ще своєрідний аромат самого містечка. Тоді дехто пріє, дехто мліє, а всі кажуть: „Меран!"...

Заїхали ми до нашого Мерану в пізний вечір і пристанули коло моста, безпомічні як сирітки, не знаючи, куди податися, щоб захопити якусь квартиру на нічліг.

Але від чого знайомства! Піду, думаю, спитаю у пп. Долинських, де тут є який пансіон, а вони певно скажуть: „Чого вам шукати поночі за пансіоном?! От переночуйте в нас!" Я буду вимовлятися, мовляв — не хочу робити клопоту, але знаю: вони будуть настоювати і — справа буде дефінітивно полагоджена. Йота в йоту так сталося.

Тому — як хто спитає мене, чи Заліщики дорога місцевість — можу йому говорити тільки на підставі чужого досвіду, бо на підставі свого сказав би: нічліг, вечера, снідання — за дурно, а решта не знаю, бо виїхав.

МЕНЕ ЗАГНУЛИ.

Правду сказати, не тільки мене, але і всіх бувших та теперішніх спортовців і то там, де я не сподівався і то так, що аж стидно признаватися.

За вечерою йшла розмова про це та про те.

Знаючи господаря дому як великого прихильника спорту, повів я розмову на копаний мяч, плавання, ситківку, лещета і тим подібне.

— Я колись досить добре грав у мяч — кажу.

— В котрім році? — спитав д-р Долинський.

— У 1911, 12...

—А я рівно двацять літ скорше... На лещетах їздите?

— Маю лещета, але... не дуже.

— Шкода, гарний спорт. В 1890. році я в Кракові їздив дуже багато.

Ех!, думаю собі, чекайте пане доктор, спробую вас взяти з іншого боку.

— Я мав дуже гарні висліди в диску. Навіть здобув мистецтво Галичини.

— Гарно — відповідає. — А які?

— 32 метри.

— Ну. Це не таке дуже.

— А в кулі 10 метрів.

— Середно...

— А в скоку в гору 1.56 метра.

Господар погладив сивий вус і легко посміхнувся...

— І це був рекорд?

— О, ні. Рекорд був далеко більший.

— Ну?

— Щось пять чи шість центиметрів.

— А теперішній?

— Щось, чи не 1 м. 65 цм.

Господар похилив голову, подумав і пішов до бібліотечної шафи.

Хвилину нишпорив між книжками, врешті витягнув плік журналів.

— О, „Пшеводнік Ґімнастични" з грудня 1891! — сказав, вибираючи один зошит. Зараз вам щось покажу.

І показав.

В хроніці стояло чорне на білім: „Студент медицини Маріян Долинський скочив у Кракові клясичним стилем 1 метер 70 центиметрів".

Я очам своїм не вірив. У 1891 році досі непобитий рекорд.

— Пане доктор, цеж чудовий рекорд.

— Ну, ні. Це не був ніякий рекорд. Це тільки перше місце. Коли вже ніхто крім мене вище не скочив, то на тім і скінчилося. А ще одно: ми тоді скакали без крутійства — підтягаючи ноги під себе, а не перекидаючи їх боком.

А за скоком угору йшло ще інше диво: той сам медик перескакував через чотири коні і робив над ними „сальтомортале".

Ясна річ, що після того я старався змінити тему розмови і вже не хвалився своїми осягами ні не хвалив чужих.

Зате потім неодна думка настирливо тиснулася в голову. А між ними: чому досі нема ніде занотованих цих осягів першого великого українського спортовця?

ДВІ ПЛЯЖІ.

Є в Заліщиках аж дві пляжі: до річних і до соняшних купелів. Одна з них на ліво від моста,

осіб і на цьому кінець — ні! Задушевні бажання тих „діячів“ були дещо більші, такі, про які звичайні читачі не мають поняття, а саме: якщо лише вдасться — взагалі не допустити до свята, а як уже свято буде — то обмежити його розміри до 500—1.000 осіб найбільше. Маючи такий атут у руках, поведемо — мовляв — акцію, щоб повалити авторитет провідних органів ПСК і тоді на нас черга. А що ми за слабі, бо, на жаль, нікого не репрезентуємо, не маємо найменшого впливу в повіті, то мусимо вжити релігійного „плащика“. Рішено, зроблено! А які будуть наслідки такої поведінки, їм байдуже, подібно, як зі заложеними руками приглядалися 12-літнім нашим зусиллям. Ба — що більше — де лише була нагода, оплюгавлювали все, що кооперативне, просвітянське, вкінці виповіли нам боротьбу ще в 1927. р. і від тоді на кожному кроці ведуть шкідливу роботу.

Повітовий Союз Кооператив у Борщеві належить до тих Союзів, що не люблять писати у пресі про свої успіхи чи невдачі. Одначе загал борщівського повіту все прекрасно зорієнтований про нашу працю з ріжних нарад-анкет. І тепер, якби не цей прикрий інцидент, край довідався би про наше свято з невеличкої нотатки у кооперативному органі.

Дописувач „Нової Зорі“ в ч. 979. думав образити нас, закінчуючи свій допис такою наукою: що будьто ми... „вже довго свідомо і безкарно анархізуємо наш нарід, щоб жити і блестіти з демагогії між тим бідним народом, жити з його руїни та з його нещастя. Чи довго вони ще з того житимуть? Це, щоб вони перестали жити із заанархізування нашого народу, в значній мірі залежить від зорієнтування та зорганізування правих людей“.

На все можна бути приготованим, але на таку дешевеньку демагогію, та ще у „Новій Зорі“, признаємося щиро, ми не були приготовані. Повітовий Союз видав друком статистику зі своєї 10-літньої діяльности, до якої відсилаємо дописувача „Нової Зорі“.Нехай познайомиться ближче з нашою „анархією і демагогією“. Цю книжечку радо вишлемо йому безплатно.

З допису в „Н. З.“ виходить, що вся наша українська кооперація — це струп на здоровому тілі і слід би її якнайскорше позбутися. Аж гидко читати. Вся Европа підмінована, стираються два крайні світогляди, пахне в повітрі порохом та загибелю цивілізації. І замісць підтримати морально людей, які ведуть боротьбу на ріжних відтинках з анархією та комунізмом, бють їх по руках. Хто слідкує за українською пресою, той знає, що в цілому нашому краю уладжують походи з процесіями, духовенством з ріжних нагод, піддержують на дусі пригноблений нарід, доказують, на кожному кроці, що нам не по дорозі з червоними катами, а тут у Борщівщині, на большевицькому кордоні, де потрібна куди більша чуйність, де куди більше чуємо про ріжні експерименти червоного сатрапа, тут у першу чергу потрібна була з нагоди кооперативного свята релігійно-національна маніфестація. Так, ця нікчемна причуга борщівських донощиків принесла шкоду в першій мірі Церкві і вірі!

Організуючи наше свято, ми ще не знали, чи буде Служба Божа чи ні; афіші розіслали по селах 6 днів перед святом, а вже 2—3 тижні перед святом мали точні відомости із сіл про кількість учасників, яких число передбачували на коло 10.000, що теж сповнилося. Авторитетом Церкви дуже дорожимо і на цьому місці не хочемо полемізувати з автором допису в „Новій Зорі“, що причинився до більшої фреквенції у святі.

Ми свідомі свого завдання і не будемо [illegible]чаровуватись ріжними наклепами й перешкодами. Будемо вести далі кооперативну працю в краю аж до повного визволення нашого зубожілого населення з лабет визиску й нужди, чи це комусь подобається, чи ні.

Кооператор.

друга — на право, перша на піску під тінистими вербами, чи чимсь дуже подібним — друга під каменистим берегом на отвертім місці.

Коли липневе сонце смажить людей як вогонь солонину — народ шукає тіни і перша пляжа аж кишить. Колиж прийде серпень і проміння вже тільки підгрівають громадянина — більшість літників на другій пляжі.

Пишу літників, а думаю літничок, бо в Заліщиках так як у Косові, чи іншій Ворохті, перевага жіноцтва просто подавляюча.

Поява якогось мужеського роду, навіть почвароватого, викликує і тут сензацію, а лиця аж усміхаються на думку, що врешті є перед ким спрезентувати свій новий купелевий костюм чи свою відновлену церу.

Прийшлий народ — це переважно люди півночі, що перебубнивши поїздом кількасот кільометрів на південь, уважають Заліщики вже недалеко коло Африки. Так собі спершу уявляють і мешканців Заліщиччини та дивуються, що їх шкіра зовсім не чорна. Зате їх самих, коли побули місяць у Заліщиках, безпечно можна вважати за мешканок коли не Абісинії, то бодай... Палестини.

одо цього другого краю, то більша частина заліщицьких і загалом літничок не потребує аж опалюватися, щоби стати подібними до його мешканок.

Ми цілий ясний і теплий ранок просиділи на пляжі, оглядаючи... чудову околицю Дністра, бо направду, крім крикливих костюмів населення пляжі не представляло для ока нічого цікавого. Адже навіть Бальзак не любив побальзаківського віку, а бальзаківський, хоч і признавав, то не в кожнім випадку.

(Продовження буде.)

З організаційного життя.

ПОВІТОВИЙ НАРОДНІЙ ЗІЗД У РІВНОМУ.

В неділю 18. ц. м. в год. 10-ій передполуднем відбувся в Рівному Повітовий Народній Зізд УНДО при співучасти відпоручника Центрального Комітету посла д-ра **Романа Перфецького**. Предсідником зборів вибрали п. **Івана Оболонського**, секретарем п. **Петра Ковальчука**. В нарадах взяли участь представники поодиноких сіл Рівенщини і м. Рівного.

По відчитанні та одобренні протоколу попереднього Повітового Зїзду склав звіт з діяльности ПНК. його голова п. **Василь Ярмолюк**. Опісля посол **д-р Р. Перфецький** обговорив діяльність Проводу УНДО та Української Парляментарної Репрезентації. Над обома звітами відбулася дуже оживлена дискусія. Після того п. Василь Ярмолюк зреферував справу поширення організації на всі північно-західні українські землі і справу скликання спільного Зізду для вибору Окружного Народнього Комітету. По оживленій дискусії над цією справою вибрано новий Повітовий Народній Комітет у такому складі: п. Василь Ярмолюк, голова, Іван Оболонський, Пантелеймон Либак, Адам Остапчук, Олекса Залюбовський, Нестор Кузьмінець, Микола Семенюк, Методій Максимчук і Роман Бобешко, члени П. Н. К. та Володимир Свинко й Андрій Вітрук, заступники членів ПНК.

З черги присутні приняли одноголосно такі резолюції:

1) Повітовий Народній Зізд Рівенщини з 18. жовтня ц. р. заявляє: Ми, волиняни, признаємо право кожному чесному українцеві репрезентувати наші інтереси, але признаємо це тільки тим українцям, що їх ми самі за своїх репрезентантів добровільно вибрали. Зате відмовляємо права репрезентувати нас кожному українцеві, навіть родовитому волинякові, накиненому нам кимбудь чужим. Тому, що посли т. зв. В.У.О. не вибрані нами, а їх нам, волинякам, накинули проти нашої волі, відмовляємо їм всякого права дебудь нас репрезентувати. Дійсним нашим рпрезентантом визнаємо лише Українську Парляментарну Репрезентацію, як покликану всенародньою нашою організацією УНДО.

2) Повітовий Народній Зізд стверджує, що після нормалізації і Провід УНДО і Українська Парляментарна Репрезентація виявили досі за слабу діяльність на північно-західних українських землях, що шкідливо відбивається на українській справі.

3) Повітовий Народній Зізд осуджує політичну діяльність т. зв. „Фронту Національної Єдности“ (Палівщину), яка є розбивачем правдивої національної єдности.

4) Повітовий Народній Зізд закликає всіх своїх членів масово приєднувати членів до УНДО серед українського громадянства Рівенщини та масово поширювати „Свободу“.

5) Повітовий Народній Зізд висловлює побажання, щоб Ц. К. УНДО довів до оснування по всіх повітах північно-західних українських земель Повітових Народніх Комітетів УНДО і до скликання спільного їх Зізду для вибору Окружного Народнього Комітету так званого підчиненого всеціло Центральному Комітетові УНДО.

6) Повітовий Народній Зізд, стверджуючи застрашливий зріст на Волині малоземельних господарств і їх роздріблення, протестує проти вживання запасу земель дідичівської посілости і земель союзів публичного права для кольонізації їх кольоністами з корінної Польщі та взиває Ц. К. УНДО й Українську Парляментарну Репрезентацію і все зорганізоване українське громадянство Волині підняти рішучу боротьбу проти згаданої кольонізації, а за сусідською парцеляцією згаданих земель між місцеве населення.

7) Супроти загрози московського комунізму найвищим інтересам Української Нації Повітовий Народній Зізд взиває все громадянство Рівенщини до рішучої боротьби з московським комунізмом і його розкладовою діяльністю між населенням Волині.

8) Повітовий Народній Зізд стверджує страшний розвал у житті Православної Церкви в Польщі тому, що вся церковна ерархія складається з самих ворожих Українській Нації ворожих московських елементів, а також тому, що нема конкордату — церковного статуту, що управильнював би відносини між Православною Церквою і державою. Тому домагаємось від Української Парляментарної Репрезентації інтенсивної акції в тому напрямі, щоб держава остаточно видала церковний статут для Православної Церкви.

9) Повітовий Народній Зізд взиває всю українську інтелігенцію Рівенщини стануги разом з українським селянством і робітництвом до боротьби за краще майбутнє Української Нації.

По відспіванні національного гимну розійшлися учасники в піднесеному настрою домів.

Німеччина організує „повітряне Льокарно“?

ПАРИЖ, 24. 10. Авас. Підчас останньої подорожі до Італії німецький віцеміністр летунства ген. Мільх буцім-то запропонував Італії заключити з Німеччиною й Англією своєрідне „летунське Льокарно“, до якого опісля могла б приступити і Франція.

Політична нарада

Народньої Орґанізації Українців міста Львова.

В пятницю 23. ц. м. в год. 6. вечором відбулася в салі „Української Бесіди“ у Львові велика нарада Народньої Організації Українців м. Львова в актуальних політичних справах. Члени Народньої Організації прибули на нараду масово й виповнили салю „Бесіди“ по береги. На салі найшлися заступники всіх верств і станів нашого громадянства. М. і. прибув на нараду сеніор наших національних політичних діячів **д-р Кость Левицький**, привитаний зібраними бурею оплесків. Серед зібраних переважали мешканці передмість і представники робітництва.

Нараду отворив голова Народньої Організації посол **д-р Ст. Біляк.** Зясувавши в коротких словах мету й завдання цього зібрання, покликав на секретаря зборів ем. суддю п. **Зиновія Решетиловича.** Потім віддав слово ген. секр. УНДО пос. **Володимирові Целевичеві,** який виголосив засадничий політичний реферат на тему: **„Сучасне політичне положення і новий курс політики УНДО“.** Реферат посла Целевича потревав ок. півтора години і, не зважаючи на свою обширність, цілковито прикував до себе увагу слухачів.

Над рефератом вивязалася широка дискусія. Перший у дискусії забрав голос ред. **Зенон Пеленський,** який зясував наше положення в Польщі на аграрному відтинку і представив нові польські кольонізаційні акції та пляни на цих землях. При кінці своїх виводів промовець поставив засадничу резолюцію в аграрній справі. Далі забирали слово пп. **Кулик, Стевчак, Козіцький, Пастернак, Фай, Пілїч, Агатон Добрянський, Корпіта, Артимець, д-р Чехович і учит. Похмурський.** Найцікавіші були голоси приявних на зборах робітників, які рішуче осуджували національну й соціяльну політику червоної Москви, заперечували тезу про конечність боротьби кляс внутрі нації і гаряче закликали до єднання у рямцях власної обєднаної національної спільноти.

При кінці нарад і живої дискусії, яка затягнулась далеко поза 9-у годину ввечорі, провідник зборів, голова Н. О. посол **д-р Ст. Біляк,** поставив під голосування три резолюції, а саме: резолюцію проф. Похмурського в справі ухвали довіря проводові УНДО й УПР., резолюцію п. Агатона Добрянського в справі боротьби з наміреною кольонізацією. Резолюції, яких текст подаємо нижче, приняли приявні одноголосно. Збори покінчились відспіванням національного гимну.

РЕЗОЛЮЦІЇ:

1) Українці, обєднані в Народній Організації Українців м. Львова, приявні в салі „Української Бесіди“ на політичній нараді дня 23-го жовтня ц. р., висловлюють одноголосно своє повне довіря проводові УНДО й одобрюють вповні теперішню політику і тактику УПР.

2) Зібрання Н. О. вповні одобрює й цілковито приєднується до рішень Центрального Комітету УНДО з 10. жовтня ц. р. в справі боротьби з комунізмом. Зібрання підкреслює, що вважає комунізм з його централею в Москві найбільшим ворогом українського народу. Українці міста Львова готові до ідеольогічної й фізичної боротьби з комунізмом аж до повної перемоги української національної ідеї.

3) Зібрання Н. О. апробує зі свого боку в цілости також постанови й резолюції маніфестаційного зібрання представників усього українського зорганізованого життя, влаштованого Українським Національно-Демократичним Обєднанням дня 15. жовтня ц. р. в обороні прав українського селянина на землю в обличчі нових кольонізаційних замірів. Зібрання Народньої Організації приєднує і свій голос до тієї протикольонізаційної оборонної акції, домагається від уряду припинення кольонізаційних заходів, домагається парцеляції тутешньої великої земельної власности виключно між місцеве хліборобське населення і тхішці також зі свого боку закликає ціле українське громадянство підняти могучий голос в обороні загроженої рідної землі.

Пересторога під адресою галицьких молочарів.

З подвигів п. К. Михайлюка на Закарпатті.

З галицьких українських часописів довідались ми, що п. Кость Михайлюк, замешкалий тепер у Львові, організує в Галичині „Союз приватних молочарів“ для експорту масла за границю, обіцюючи членам великі зиски. Тому, що знаємо діяльність п. Костя Михайлюка на терені Ч.С.Р., зокрема в Гуменному та в Мукачеві, уважаємо нашим громадянським обовязком остерегти українську суспільність у Галичині, Волині й Холмщині перед ним.

Пан Кость Михайлюк заложив у Гуменному (Словаччина) молочарську кооперативу „Сільський Господар“. Заложивши, збирав уділи по 100 кч., обіцюючи членам 20—30% (!) дивіденди. Одначе зібраних грошей на уділи не передав кооперативі в готівці, а виставив рахунок, що всі зібрані гроші видав на подорож. Тепер дістають члени замісць ним обіцяних дивіденд — візвання, щоб заплатили титулом пятикратної поруки 500 кч.

Так само даних йому 8.000 кч. готівки на купно машин присвоїв собі, виставляючи рахунок, що частину заплатив як завдаток на машини, а частину (4.000 кч.) видав на кошти дороги. Пізніше виявилося, що з тих грошей на машини не виплатив нічого, а признаний рабат при купні казав вписати як ним вплачену готівку. Так само поступив і при інших купнах для кооперативи.

П. Кость Михайлюк фальшиво інформував Управу кооперативи „Сільський Господар“ у Гуменнім про стан кооперативи, запевняючи, що кооператива є активна й буде мати 6.000 річного чистого зиску; в дійсности довів кооперативу до руїни і з кооперативи вийшов під претекстом, що кооператива платить йому за мало.

Пізніше заложив п. Кость Михайлюк молочарню в Мукачеві, позичивши гроші в українців, які хотіли йому дати можливість екзистенції. Молочарню в Мукачеві вів п. Кость Михайлюк так, що не платив за молоко селянам із довколичних сіл. Сьогодні в канцелярії д-ра Володимира Комаринського, адвоката в Мукачеві, є скарги проти п. К. Михайлюка за незаплачене молоко на звиш 20.000 кч., в адвоката д-ра О. Охримовича зголосилося звиш 20 пошкодова

ЕЖЕН ФУРІЄ.

Обезпечення від огню.

Віліям Арчібальд — багатий бразилієць приїхав на довший побут до Парижа. Наняв гарне мешкання на бульварі Капусін і розташувався там вигідно.

Привіз із собою три тисячі гаванських цигар, які хотів обезпечити від вогню, і з тією метою пішов до вказаного йому Обезпеченевого Товариства.

Представився одному з урядовців, хто він і звідки.

— Чи тут можна обезпечувати всякі предмети?

— Так, сіньор — відповів чемно урядовець. — Наше товариство розпоряджає капіталом пятьдесяти мілїонів франків, обезпечує рухомости та нерухомости від вогню, від експльозії газів, від громів, оцінює негайно заподіяні шкоди, негайно виплачує всі рахунки і за малу річну оплату ви забезпечите найкраще своє майно асекуруючись...

— Я саме в цім прийшов до вас — відповів бразилієць.

— Наше товариство — говорив далі незвичайно чемний урядовець — це найповажніша цього роду фірма у краю і за кордоном і за кожним разом збільшує число своїх клієнтів.

— Чи ви обезпечуєте все, що паде жертвою страшного вогню? — спитав бразилієць.

— Не тільки обезпечуємо від вогню, але теж від граду, крадежі і нещасливих випадків при праці та на залізниці. Товариство виплатило від хвилини своїх заснування більш як шістьдесять мілїонів відшкодування. Ви, сеньор, певне маєте намір обезпечити своє майно.

— Ні, — відповів бразилієць — я обезпечив його в Америці, я мешкаю у Бразилії.

— Розумію, ви маєте великі стада худоби і ви хочете їх обезпечити.

— Свою худобу я обезпечую в Австралії. Я часто їзджу по світі.

— Догадуюсь, чого ви собі бажаєте: хочете обезпечити себе від нещасливих випадків, наприклад на залізниці або на морі.

— Я обезпечив себе від них в Англії.

— Чи ви може хотіли би обезпечити себе на життя, щоб ваша жінка могла по смерти дістати пенсію.

— Я нежонатий.

— Можемо вас обезпечити від крадежі.

— Я вічно в подорожі і нічого з собою не вожу.

— Коли так, то будь ласка пояснити нам, чим ми можемо вам служити?

— Я був би вам уже це вияснив, якби ви мені були дали дійти до слова.

— Можете бути переконані про те, що ми до ваших послуг.

— Я хочу обезпечити від вогню три тисячі гаванських цигар.

— Цигара? — здивувався урядовець — досі ми цигар не обезпечували.

— Щож, як ви не можете, то я звернусь до іншого товариства.

— Не робіть цього. Ми можемо остаточно обезпечити ваші цигара. Наше товариство обезпечує все.На яку суму хотіли би ви їх обезпечити?

— Разом із митом коштують мене 4.000 франків.

— Добре, я кажу зредаґувати полісу і завтра вам її перешлю.

На другий день зголосився до бразилійця урядовець, перерахував цигара і вручив йому полісу, важну на десять літ. Бразилієць потвердив, що дістав полісу і заплатив премію.

Поладнавши ці формальности, бразилієць почав користати з улюблених цигар. Він частував ними своїх приятелів.

— Можете курити — сказав — кілько хочете, вони обезпечені.

Минуло вісім місяців і Віліям Арчібальд помітив, що не мав ніодного цигара.

Тоді він пішов до товариства.

— Вісім місяців тому — заявив він — я обезпечив у вас три тисячі цигар.

— Ви зробили дуже добре — відповів чемно урядовець.

— Я зробив дуже добре, бо вони всі згоріли. І саме тому прошу ласкаво виплатити мені обезпеченеву премію.

— Мусите підписати деклярацію. Коли вони згоріли?

— Останнє цигаро вчора.

— Вони не згоріли всі разом?

— Ні, кожне зокрема.

— То дивне. Ніхто нас не повідомив про пожежу. Ми вишлемо свого інспектора, щоб ствердив шкоду.

— Дуже добре — сказав бразилієць і вийшов

Увечір того самого дня зявився в нього інспектор товариства.

— Чи цигара згоріли зовсім? -- спитав

— Зовсім.

— Будьте добрі показати мені попіл.

них, одначе їх д-р Охримович не приняв, щоб не наражувати людей на непотрібні кошти. Кільки в інших адвокатських канцеляріях скарг — не знаємо.

Крім цього є покривджені українці, бувші еміґранти, які йому гроші позичили, або які попідписували векслі, що їх мусіли самі викупити, або які позичили йому молочарські машини й потім мусіли ті свої машини відкупити на лїцитації.

Моглиб ми навести ще багато інших фактів, головно з Ліберця, Моравської Остравн, з Кошиць, які свідчать про подібну господарку п. К. Михайлюка, але уважаємо, що вистачає вже й цих фактів.

Наприкінці мусимо зазначити, що за цю його діяльність, а не за український патріотизм, видалено його з ЧСР.

Ужгород—Мукачево, 18. жовтня 1936.

Д-р Володимир Бірчак, Інж. Іван Янішевський, Михайло Біличенко.

глязу на велику вагу цього факту, … літ. колах сильну стриманість. … ґуґалії вважають як заповідь признання … ряду в Бурґосі, як єдиного леґального … Еспанії. Додумуються, що слідом Португалії … де італійський і німецький уряд. Після … зумінь у комітеті для неінтервенції між … Італією і Німеччиною в справі достави … французькі кола вважають, — що зірвання … емин і признання нац. уряду в Бурґосі … такі наслідки, що достава зброї для … буде з правної точки погляду леґальна.

Рішення Португалії вважають … дразливим і важним етапом у розвитку … родніх взаємин. Витвориться … ція, що дві групи великодержав признають … ріжні еспанські уряди як леґальні.

—o—

НІМЕЧЧИНА ВИЗНАЛА АНЕКСІЮ АБІСИНІЇ.

БЕРЛІН, 24. 10. ПАТ. Як повідомляють … нині вполудне Гітлер приняв гр. Чіяна і … йому, що Німеччина визнає італійське … ство в Абісинії.

Політичний процес у Бережанах.

Перед судом присяглих у Бережанах стануть в понеділок 26. ц. м. два молоді українці з Бертешева пов. Бібрка, а саме: **м-р В. Лаба і Дмитро Чмир.** Прокуратор притягнув їх до відповідальности за приналежність до ОУН. Підсудних боронитимуть оборонці: д-р **В. Старосольський** зі Львова і **д-р В. Бемко** з Бережан.

—o—

Відгомін кривавих подій в Острові Тулиголівськім.

ПРИСУД.

ПАТ повідомляє:

У пятницю закінчився процес у городськім суді в Комарні проти 24-ох селян. За участь у збіговищі суд засудив по думці ст. 162 к. з. 1) **Івана Василевського** з Чайкович на 1 рік арешту, 2) **Михайла Васькова** і 3) **Михайла Ваврущака,** обох з Погірець на 8 мсі. арешту, 4) **Йосифа Терлича, 5) В. Вуйціва, 6) Івана Гірського, 7) Й. Гамкала, 8) М. Ліщишина** і **9) П. Нестора** по 4 міс. арешту та **О. Іванчука** на 2 міс. арешту. 14 підсудних суд увільнив.

—o—

Нота Мадриду в неінтервенційнім комітеті.

ЛЬОНДОН, 24. 10. ПАТ. Еспанська амбасада зложила вчора у Форін Офіс дві ноти з даними про нарушення умови про неінтервенцію. В цих нотах стверджує мадридський уряд, що на німецькім кораблі привезли до Еспанії транспорт протилетунських гармат разом із обслугою, що Ґібральтар переплинуло 15 німецьких підводних лодок і що буцім то португальський корабель подібний із вигляду до німецького, затопив еспан. корабель „Фернандо". Капітан корабля і 40 осіб залоги втопилося. Нота має ріжні докладні статистичні дані і дати.

Враження в Римі по признанні Німеччини.

РИМ, 24. 10. ПАТ. Вістка про признання Німеччиною італійської імперії викликала в Римі величезне враження. Італійська преса замічує у коментарях, що становище Німеччини облегчить іншим державам признання італійської імперії. При цій нагоді часописи пригадують, що першою державою, що признала італійську імперію була Австрія.

Наслідки зірвання дипльоматичних взаємин.

ПАРИЖ, 24. 10. ПАТ. Вістка про зірвання дипльоматичних взаємин Португалії з мадридським урядом викликала у французьких дипльоматичних колах глибоке враження. Одначе з о-

З мистецького життя.

ЗНЯТТЯ ФРЕСОК У МИХАЙЛІВСЬКОМУ МАНАСТИРІ У КИЄВІ.

Загальновідомі фрески Михайлівського манастиря у Києві знавці перенесли зі стін до музею при Софійській катедрі. Праця вимагала величезної обережности і хисту. Також перенесли всі старовинні плоскорізьби до того самого музею. Ці роботи — великий успіх українських мистців консерваторів.

РОЗКОПКИ В ОЛЬВІЇ.

Наукова експедиція далі продовжує розкопки в старовинній Ольвії, в Очаківському районі, де тепер є село Парутин. Знайдено одну мармурову різьбу, чимало теракотових виробів мистецтва, фігури египетського божества Беса. Устійнено, що Ольвію оснувало грецьке місто держава Мілет у VI. віці.

— Я викинув його.

— Треба було чекати, аж я приїду.

— Я можу вам доказати, що цигара згоріли. Маю багато свідків: можуть це посвідчити власник камениці, сторожі і дуже поважні громадяни цього міста.

— Якжеж вони згоріли? Чи ви тримали їх у печі?

— Ні, я викурив їх.

— Ви їх викурили і товариство має за це заплатити! — крикнув гнівно інспектор. — Ви робите собі жарти.

— Ніякі жарти. Я обезпечив свої цигара від вогню. У полісі не було застережень щодо того, як вони мають згоріти, або як не мають. Ви взяли від мене приписану таксу і приняли обезпечення.

— Ми не є у Бразилії, мій пане.

— Можете собі думати, що хочете, — заявив бразилієць, — а я подам вас у суд, коли ви мені не виплатите належної суми.

— Можете подавати — відповів інспектор.

Бразилієць передав свою справу в руки адвоката, який позвав товариство перед торговельний трибунал. Адвокат з талантом оборонив свого клієнта:

— Претенсія мого клієнта має повну законну підставу. Товариство приняло від нього обезпечення цигар від вогню, — вони згоріли і воно мусить за них заплатити. Якби товариство було зробило відповідне застереження, коли і як вони не можуть згоріти, то інша справа, але так... Панове судді! Ми відкликуємось до вашого відомого у цілому світі почуття справедливости. Мій клієнт — чужинець. Він приїхав до нашої гарної Франції, яку любить і має віру у чесність мешканців цього краю. Чейже ви не схочете, щоб він виїхав з нашого краю із поганим поглядом про нас. Щодо товариства обезпечень, то нема сумніву щодо його злої волі. Я поставлю вам тільки одно питання: чи цигара згоріли, чи ні?

Представник товариства боронився слабо. Він доказував увесь час, що цигара, які хтось викурив, не можна вважати за такі, що підпадають під поняття нещасливого випадку.

Адвокат бразилійця відповів і на це:

— Панове судді присяжні! Я звертаю вашу увагу, що мій клієнт не знає звичаїв, які панують у нашому краю. Обовязком товариства було поінформувати його про правила, які обовязують при обезпеченнях. На доказ, що клієнт має довіря до нас це те, що він звернувся до нашої справедливости. Не забувайте, мої панове, що ви є тут представниками Франції і що ваш присуд повинен бути символом тої справедливости, якої слава йде на чужину!

Трибунал мусів під впливом таких патріотичних арґументів признати рацію бразилійцеві і наказав товариству виплатити відшкодування за цигара, що згоріли.

Коли судова розправа скінчилася, заступник товариства обезпечень звернувся до представника Віліяма Арчібальда:

— Поважаний пане колего — сказав до нього іронічно — ви виграли перший процес, але не знаю, як буде із другим.

— Яким другим? — спитав бразилієць, чуючи розмову.

— Тепер товариство подасть вас у суд.

Три дні пізніше Віліям Арчібальд дістав візвання із суду до прокуратора.

Пішов до суду, дуже дивуючись. Прокуратор озвався до нього суворо:

— Товариство „Люна" обвинувачує вас у тому, що ви навмисне спалили обезпечений товар і то виключно на те, щоб підняти премію. Через те ви зробили обман. Чим ви можете оправдати себе?

— Зовсім не розумію, чого ви хочете від мене — сказав бразилієць — мушу порадитися свого адвоката.

— Залишаю вас покищо на свободі — сказав по надумі прокуратор — під умовиною, що ви зявитесь у суді на кожне візвання.

Бразилієць побіг до свого оборонця.

— Це вже трудніша справа — заявив йому адвокат — цим разом товариство має рацію. За обман вам загрожує кара заслання на примусові роботи.

— Сміюсь з того! — крикнув бразилієць. — Зараз іду до тої асекурації з револьвером і як буде треба від директора до останнього урядника всіх попідстрілюю.

— Так у нас не йде!

— То я виїду негайно до Ріо де Дженейро.

— Бережіться! За вами вишлють стежі і вас завернуть з дороги.

— Щож робити?

— Мусите піти до директора обезпеченевого товариства і прохати, щоб відкликав свою скаргу.

Бразилієць послухав. Товариство згодилося відкликати скаргу, коли він зверне йому виплачене відшкодування разом із високою надвишкою. Бразилієць сказав до свого адвоката:

— Дуже дивний, той ваш край! В одному тому самому суді спершу признають мені рацію і платять гроші, а потім хотять засудити на примусові роботи. Я тут нічого не розумію в світі новому світі. Я вже волію нашу справедливість нецивілізованих людей, без параграфів і з здоровим розумом!

(Перекл. з …)

— **Чи Ви вже придбали** цікаву та корисну лектуру на осінні вечорі? Ні? Так поцікавться календарем „Криниця" на рік 1937. Його всесторонньо опрацьований зміст напевне задоволить Ваші мистецькі вимоги. Перегляньте його в якійсь книгарні, а напевно купите. Ціна невелика, тільки зол. 1.50. Можете також замовити у Вид. „Діло", залучивши до ціни 30 сотиків на порто.

— **Єдиний український блаватний маґазин** „Мануфактура" під упр. О. Стефановича, Львів Ринок 37 (побіля Нар. Торговлі), поручає по найнижчих цінах полотна, білі і колірові, бархани, фланелі, оксамити, сукна. 2943 1—20

— **Машини до писання і до шиття всяких систем** і прибори до них, по найдешевших цінах. Препаративна і правка машин всяких систем поручає **Юліян Ломага — Львів, ул. Валова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 85-115

— **Подаю до відома, що я ніколи не мав нічого спільного** з оптовим підприємством „Тиги", ні з його власником п. Ярославом Білинським. — **Інж. Роман Білинський.** 2945

— **Панахида за душу бл. п. Гр. Гладкого.** В неділю 25. жовтня ц. р. в год. 12-ій вполудне в сороковий день смерти буде відправлена панахида за душу бл. п. Гриця Гладкого. Панахиду відслужить парох православної церкви при вул. Францішканській. На цю панахиду запрошує всіх приятелів, знайомих та однодумців Покійного — **Дружина.**

— **Після хуліґанства москвофільських „юношів".** Читачі „Діла" вже знають про те, що якісь москвофільські „юноші" вибили після похоронів радн. А. Ясеницького шиби в помешканнях о. крил. Лопатинського та о. Ґорчинського. Це очевидно неприємно панам з „Русского Голосу" і вони обертають кота хвостом: мовляв, по слухам ту демонстрацію зробили студенти-українофіли, щоб висловити своє „порицаніе" визначному українському діячеві о. Лопатинському за те, що він ховав „заслуженого русского чоловіка"... Ну — а в такому разі чому потерпів о. Ґорчинський? Ей, панове, ваш викрут занадто білими нитками шитий. Тому краще мовчіть!

— **Боротьба зі звишкою цін.** У всіх містах Сх. Галичини йде дальше енерґійна боротьба з купцями і промисловцями, що не держаться максимальних цін. Самі старости з поліційними органами ходять по базарах і склепах та карають не тільки за підбивання цін, але й за нехлюйство і т. п. Нпр. в Дрогобичі укарано Ляндесмана, торговця мукою й кольоніяльними товарами, гривною кількасот зол. та двотижневим безоглядним арештом. В Бориславі наложено кари на 174 власників крамниць. По інших містах діється те саме.

— **Україніка.** Хорватська преса, як відомо, стежить пильно за українськими справами, причому користується інформаціями з першого джерела, отже українською пресою та іншими видавництвами. В загребському тижневику „Грватска Стража" з 23. ц. м. приносить статтю п. з. „Митрополит Шептицький про комунізм". Вказавши на ролю митрополита в культурному житті українського народу, автор наводить докладний зміст його останнього пастирського письма проти большевизму.

— **Крaєва хроніка.** До мешкання Лейби Ґреґля в Шопках пов. Перемишляни добулося в ночі крізь вікно кількох грабіжників і стероризувавши мешканців, сплюндрували цілу хату й забрали 60 зол. — До крамниці Олекси Серебецького у Славутині пов. Підгайці хтось кинув опівночі ручну ґранату, що знищила склепову обстанову й часть товарів і ранила самого крамаря в лице. — В Семянівці пов. Львів повісився 59-літній господар Стефан Баліцький з причини родинних невгодин.

— **Окрадали потяги.** На днях зліквідовано шайку залізничих вломників, що окрадала товарові потяги. Арештовано стілкового на головному двірці у Львові, Антона Ярему, що інформував злодіїв і пятьох інших учасників крадіжей. Тих, що купували крадені речи, арештовано вже давніше.

— **Смерть польського мистця.** Польське мистецтво за останніх кілька місяців понесло болючі втрати. Померло кількох талановитих молодих мистців з краківської групи. Але найболючішою втратою є смерть мистця Казимира Мітери, що помер 18. жовтня. Казимир Мітера визначався не лиш як цікавий і талановитий мистець, а також як вийнятковий організатор мистецького життя. Він бачив, що мистецьке життя у Польщі невпорядковане і загрожувало повною анархією не лиш у ділянці суто орґанізаційній, а що важніше, що з цього неминуче виходить, — у ділянці ідеольоґічній. Тому Мітера кілька останніх років посвятив саме на орґанізацію мистецького життя. Він, працюючи в Союзі Професійних Мистців заложив орґан „Глос Пластиків", а далі „Тиґоднік артистув". На зїздах мистців виступав за якнайширшою допомогою мистцям, за боротьбу з псевдомистецтвом, що у ріжних формах залиає мистецький ринок і т. д. В орґанізаційній праці зустрінувся з власного почину з українськими мистцями і помістив низку теплих і прихильних статтей у своїх орґанах про українське мистецтво, та замовив низку статтей далі, опублікування яких перервала смерть. Ті, що знали працю та особу К. Мітери глибоко жалують за ним.

— **Літературні вістки.** Відомий чеський письменник Йосиф Чапек видав нову повість п. з. „Кульгави путнік. Що ясем на свете увіделъ". (Кульгавий прочанин. Що я побачив на світі). Книжка появилася в Празі. — Італійська накладня Тревес у Римі видала недруковану досі автобіографічну повість „Козіма" відомої лавреатки Нобля, Ґраціі Деледди, що померла недавно. — В Берліні появилося нове книгарське видавництво п. з. „Дер Бухгендлер ім ноен Райх". Забрав у ньому голос м. ін. віцепрезидент письменницької палати д-р Вісман, зясовуючи основи, якими слід кермуватися книгарям у сучасній Німеччині. Вони мають занехати творення й поширювання розкладової літератури та заспокоювати культурні потреби цілого німецького народу.

— Чехословацький консулят у Львові не буде в середу, 28. ц. м., в день державного свята чехословацької республики урядувати. Конзуль чехословацької республики буде приймати прихильників Чехословаччини й членів чехословацької кольонії в бюрі консуляту, вул. Уейського 4. від 11—13 год.

— **350-ліття заложення братської школи у Львові** (жовтень 1586—1936) вшанувала молодь філії держ. ґімназії з українською мовою навчання у Львові дня 23. ц. м. Того дня в 8-ій год. рано відбулася з цього приводу Служба Божа, підчас якої виголосив о. проф. П. Хомин глибоко передуману виховну проповідь. Молодь вийшла з церкви на подвіря Ставропиґійського Братства і там під аркадами, в тіні могутньої будівлі церкви й давніх будинків, промовив до учнів проф. д-р І. Крипякевич. У прегарному, кількагодинному викладі зясував прелеґент ґенезу й умовини існування тієї школи, що безсумнівно стала матірю всіх українських шкіл доби відродження. З захопленням вслухувалася молодь у сердешні слова викладу, стежила за розвоєм школи та відтворювала в своїх юних серцях барвисто змальовані картини із життя бурсаків-спудеїв. Враження свята було особливо сильне завдяки незвичайному окруженню. Почорнілі від старости мури святині й давніх братських будинків промовляли до юних сердець окремою мовою і налихували їх любовю до минулого, рідного, доброго та вірою в себе й майбутнє.

— **Театральна новина.** Театр ім. Тобилевича підготовляє оперету „Шаріка" Яр. Барнича. Оперета спирається на відомій стрілецькій пісні, а подія відбувається на Закарпатській Україні. Прем'єра відбудеться в листопаді ц. р.

— **Хто виграв на льотерії?** В нинішнім тяганню держ. кл. льотерії впали м. ін. такі більші виграші: 5.000 зол. на ч. 181998, 2.000 зол. на ч. 11707, 1.000 зол. на ч. 32264 48552, 500 зол. на ч. 77145 90340 127733 135640 151661 153337, 400 зол. на ч. 1624 28134 61565 122669 159367 178475 184092, 200 зол. на ч. 12871 35743 35934 39065 52920 57818 63962 96088 98848 104095 112579 122505 130171 174508 178692 180640 185759.

— **Рільний іспит.** В Солотвині відбулося закінчення праць дружин рільничого вишколу під проводом аґронома Сірачинського. До іспиту станули дружини із чотирьох місцевостей, виставляючи показ виплеканих продуктів. Найбільше зацікавлення виявила шкільна молодь.

— **Польські осадники втікають.** „Дзеннік Польскі" приносить таку вістку з Тернополя: „Дуже трудні умовини, серед яких знайшлися польські осадники у Сх. Галичині, зачинають приносити вже фатальні наслідки. Щораз частіше приходять вістки, що вони продають землю і виносяться з осад. Земля переходить переважно в чужі руки. Подаємо тепер примір, який мусить зaалярмувати цілу опінію: Осадничу кольонію в Рикові покинуло вже 40 польських родин. Решта осадників веде розмови й умови з українцями у справі продажі своїх наділів"! — Явище, до якого мусіло прийти. Дивуватись тільки треба, що варшавські кольонізатори не вміють витягнути з нього відповідних висновків.

— **Розродчість українського народу.** Як повідомляє большевицька „Правда", на совітській Україні за перші вісім місяців ц. р. родилося 561 тисяч дітей, отже на 14 прц. більше, ніж за перші вісім місяців минулого року. Найбільший приріст родючости дає харківська округа: майже на 38 проц. більше, ніж торік. В київській окрузі приріст уроджень дійшов до 27 проц., в катеринославській 24 проц. В сільських місцевостях совітської України вродилось за 8 місяців 405 тисяч дітей; торік було тільки 362 тисяч.

— **Ошуканець.** До львівського окружного суду прийшла служниця Юлія Савка, щоби внести відклик від присуду городського суду в Рудках. На коридорі приступив до неї якийсь ошуканець і представившись як судовий секретар Альойз Роґовський, підняв ся написати їй відклик, причому за „фатиґу" взяв від неї 6.50 зол. та золотий перстень. Взяв теж від неї присуд рудецького суду і пропав без сліду.

— **Злефравдував 160.000 зол.** Фабрика Батя відкрила тому два роки у Варшаві відділ продажі самоходових опон і заанґажувала інж. Фр. Морецького зі Львова на керовника цього підприємства. Згодом фірма зміркувала, що Морецький її ошукав. Стверджено, що він продавав опони на 30 проц. дешевше, а рахунки до фабрики взагалі не відсилав. Приймав переважно векслі з далеким речинцем платности, які ескомптував за суму на половину меншу, а гроші собі присвоював. Він при цьому розгульне життя, їздив з жінками легких обичаїв до Монте Карльо і т. д. Таким способом злефравдував на шкоду фірми 160.000 зол. Морецького арештовано.

— **Штучна вовна з молока.** Підчас італійсько-абісинської війни італійський інжинір винайшов штучну вовну т. зв. „ляніталь", яку виробляється з молока шляхом цілого ряду хемічних процесів. Як повідомляє АТЕ, між групою лодзьких

промисловців і промисловцями італійськими підписано умову, якою лодзькі промисловці купили цей патент і тепер Польща стала першим закордонним партнером італійського винаходу. В порозумінні з урядом польські промисловці приступили до будови в Лодзі першої в Польщі фабрики „ляніталю". Основний капітал новозаложеної спілки „Поляна" (акційного т-ва) означено на 4 мільони зол. За провізоричними обчисленнями продукція в першому році буде доходити до одного мільона кг. ляніталю.

— **Наслідниця голяндського престолу виходить заміж.** Хоча речинець вінчання наслідниці голяндського престолу, княжни Юліянни з німецьким князем Бернардом Ліппе-Бістерфельд ще неустійнений, вже тепер готовляться до тієї урочистости. Вінчання має відбутися в Газі в церкві, званій Грот Керк, що може помістити 2 тисячі осіб. Кн. Ліппе-Бістерфельд буде іменований офіціром синіх голяндських гузарів і вінчання братиме в гузарському однострою. Це іменування стрічається з деякими трудношами, бо кн. Бернард не служив при війську, але не випадає бути чоловіком наслідниці королівського престолу і не належати до старшинського корпусу голяндської армії. В дарунку від свого народу княгиня дістане величавий яхт.

— **Кишені для дам!** Група молодих жінок у Парижі оснувала союз, що взяв собі за ціль реформу дамських мод. Члени союзу вважають нинішні моди дуже непрактичними. Одяги дуже гарні, але всі без кишень. Нікуди сховати хусточку, портмонетку, пудерницю і т. п. Жінка приневолена нерозставатися з торбинкою, яку заповнює усім можливим. Втрата торбинки рівняється чисом катастрофі. Союз домагається, щоб у дамських одягах робити такі самі широкі і вигідні кишені, як у мужеських. Однак паризькі доми моди поставились до цих домагань негативно. На думку законодавців мод кишені в дамських одягах або непотрібні або шкідливі. Непотрібні, якщо їх не використовується. Колиж набивати їх всякими можливими річами, то всі лінії одягу й дамської фігури будуть зіпсуті. Тому торбинка є найкращою розвязкою справи. Треба погодитись з деякими невигодами, якщо хочеш бути гарною. Як видко, ініціятива реформаторок лишиться без успіху.

— **Міжнародня кулінарна вистава.** Після закінчення міжнародньої кулінарної вистави в Берліні роздано в нагороду 27 золотих плякет, 6 срібних, дві бронзові і 153 почесні дипльоми. З чужинців найбільше нагород здобули мадяри, шведи, італійці, австрійці, французи, югославяни, американці й турки. На німців припало 48 нагород. Виставу оглянуло 250.000 осіб.

—o—

Всячина.

КАСАРНЯ — ГОТЕЛЬ.

Англійська тайна поліція купила у гарній льондонській дільниці Бейсотері гостинницю, що її перемінили на касарню для поліціянток. В касарні-готелі житиме 45 жінок. Кожна матиме право уладити собі кімнату власними меблями. Тим, що не мають своїх меблів, дає їх сама управа. Уладження касарні віддали фірмі, що завжди уладжує найкращі гостинниці. Бар, що містився на долішнім поверсі перероблять на читальню. В білярдовій салі поставлять столи до пінг-понгу. Всі стіни будуть помальовані ясно-жовтою фарбою. У відпочинковій салі поставлять фортепіян, грамофон і радіо. По самій середині буде місце до танців. В кухні урядуватимуть дві першорядні куховарки. Скотленд-Ярд старається всіма силами упрекмнити вільний час своїм службовичкам. Зокрема дбає про те, щоб поліціянтки мали завжди на час після повороту зі служби гарячу страву.

ВІЙНА З КРІЛИКАМИ.

Війну криликам виповіли всі мешканці Австралії і ведуть цю війну безоглядно, не перебираючи в засобах. Причина цієї війни доволі дивна. В 1886 р. один із мешканців полудневої Австралії спровадив собі 24 крілики, щоби скомплетувати свій домашній звіринець. Вже по шістьох роках уладжували в Австралії полювання на криликів і тоді зловили їх 20.000. Від того часу скількість криликів так сильно збільшилася, що вони стають небезпечні для Австралії. Вони нищать траву, збіжжя, навіть дерева та крадуть поживу отарам овець і баранів. На величезних просторах знищили крілики зовсім рослинність і сьогодні ці простори стоять майже пустарем. Хуторяни намагалися зберегти свої поля перед шкідниками при помочі високих колючих дротяних засік, але хитрі крілики пронюхали мабуть письмо носом і загніздилися на призначених до збереження просторах ще перед забезпеченням. Тепер місцева адміністраційна влада задумує звоювати з криликами отрутою. Одначе ще тут нова заковика, бо криликів може не вдатися витроїти, зате погинуть інші тварини.

—o—

Дивогляди.

ТРОЯЧКИ, ЩО НАРОДИЛИСЬ... У РІЖНИХ МІСЦЯХ.

Троячки — це нічого незвичайного. Але коли кожна дитина з троячків родиться в іншім місці — це ще небувале.

В Буенос Айрес привела на світ пані Гайдее у своїм мешканні здорового хлопця. Лікар, що був при злогах, велів відвезти молоду маму до лічниці. Каритка поготівля забрала поліжницю. В дорозі до лічниці привела молода мама другу дитину на світ. В лічниці побачила третя дитина денне світло. Всі лікарі та прислуга опікуються незвичайно ревно троячками, з яких кожне в іншім місці народилось.

НАЙБІЛЬШЕ ДІТЕЙ В АМЕРИЦІ РОДИТЬСЯ В НЕДІЛЮ.

Статистичні бюра Америки, краю найоригінальніших плянів, переводять тепер цікаві досліди над скількістю народин в поодинокі дні. На підставі даних з останніх 8 літ ствердили, що найбільша скількість народин припадає на неділю, а найменша на понеділок. Під кінець тижня є все більше насилення, як на початку. Учені, що довший час намагалися вияснити причину такого явища, заявляють, що цей стан залежить від розкладу праці в цілім тижні.

✝ Посмертні згадки.

ЯКИМ СТЕЦЬКІВ.

В понеділок 12. жовтня ц. р. помер заслужений український громадянин **Яким Стецьків**, начальник громади Поршна, у 60 році життя. Похорони відбулися 14. жовтня ц. р. При виносі домовини з хати теплими словами попрощав Його тамошній парох о. Лукашевич і колишній парох Поршни о. радник Возняк, згадавши заслуги Покійного за його 25-літнього урядування як начальника громади. Бл. п. Я. Стецьків у великій мірі причинився до побудування нової церкви в селі. Покійний полишив удову, три доньки та трьох синів, з яких один є адвокатом у Щирці. В. И. П.!

Дописи.

Дві анкети. БОЛЕХІВЩИНА. Дня 5. жовтня ц. р. відбулися в Болехові дві окружні анкети: кооперативна і [illegible]. Предметом кооперативної анкети була [illegible] кооп. млина у Стрию. Анкету скликав П. С. К. у Стрию. Реферували дир. Кузів і Колодницький. [illegible] мають бути сто тисяч зол. Анкета викликала [illegible] кавлення серед предотавників кооператив, які [illegible] вилися до справи позитивно. — Рівночасно [illegible] просвітянська анкета, скликана філією „Просвіти" в Болехові, на якій явився інспектор „Просвіти" [illegible] п. Брилинський. Заступлених читалень було [illegible] районі філії 23). Учасників 80. Над півторагодинним рефератом п. Брилинського зав'язалась жива дискусія. Анкета тривала чотири години. Гідне уваги, що, [illegible] ючи на спізнені польові роботи й погану погоду, на анкетах явились численні представники сіл. [illegible] участь взяли в них священики. Одначе на будуче треба буде остерігатись, щоб на ту саму днину [illegible] вати кількох анкет, бо це людям, які цікавляться [illegible] ною ділянкою народнього життя, не дає змоги бути явними там, де бажалиб. У цьому напрямі [illegible] розуміння між представниками установ.

Театр „Заграва". В половині жовтня [illegible] Болехова театр „Заграва" зі своєю [illegible] вою „Камо грядеши?" Треба сказати, що так [illegible] веденої вистави досі в Болехові ми не мали [illegible] глядати.

10-ліття істнування кооператив у Жеребках Королівських і Шляхотських СКАЛАТЩИНА. відсвятковано дня 11. ц. м. Свято почалося у Жеребках Шляхотських Службою Божою, підчас якої місцевий парох о. Й. Бачинський [illegible] проповідь про значіння кооперації, закликаючи [illegible] рити український промисл і торговлю. По Службі Божій коло 600 учасників при грі дутої оркестри з [illegible] прибули зорганізованим походом до Жеребок Королівських, де коло церкви відбулась академія з програмою: співи, декламації і добре обдуманий реферат дир. [illegible] ренца. Не зважаючи на дощ, все громадянство з обох сіл взяло участь у святі. Бачимо, що цей спосіб кооперативного освідомлення ширшого загалу — уладження кооперативних свят — є направду доцільний. Не лише ширший загал, але й інтелігентні одиниці — [illegible] симісти — духом оживають та з більшою [illegible] руться до громадянської праці. Добре було би, щоб в майбутнє на таких святах рішали перевести [illegible] кооперативне завдання, напр. сплатити кооперативні [illegible] ги, втягнути до кооперативи нових членів і т. д.

Ювилей з нагоди 30-ліття святкували 18. ц. м. читальні „Просвіти" в Новосілці Грималівській і Бірках Малих. В год. 11. започаткував свято у Бірках [illegible] о. мітрат Базюк зі Львова торжественною Службою Божою в супроводі 3-х священиків. В год. [illegible] булась академія, яку відкрив місцевий завідатель [illegible] хії о. Р. Бялецький. На програму склалися [illegible] співи. Історію обох читалень переповіли: Д. Рудик з Новосілки Грималівської і М. Басан з Бірок Малих. Реферат про значіння Просвіти для народу виголосив представник філії „Просвіти" в Скалаті інж. А. [illegible] Академію закінчив о. мітрат Базюк, вказуючи на [illegible] Церкви з „Просвітою" та закликаючи не зражуватися хвилевими трудношами у громадянській праці, але продовжувати її аж до осягнення найвищого [illegible] нального ідеалу. Головну заслугу в уладженні [illegible] ювилею мають о. Р. Бялецький, Д. Рудик і М. Басан [illegible] служені просвітянські й кооперативні провідники. О. Бялецький за неціліх 4 місяці побуту у Бірках Малих [illegible] нав собі місцеве громадянство. Хоч молодий ще — [illegible] йно на першій парохії — зумів обєднати обовязки [illegible] ковного душпастиря і громадянського провідника.

Доріст „Рідної Школи" в Грималові уладив 18. ц. м. вечір українських танків. Гарно виконали: [illegible] танок, гопак-сольо, катерину, гречаники. Танків [illegible] С. Яцишин, ученик школи Авраменка. Шкода, що [illegible] гарний український танок, якого завидують нам чужинці, так мало поширений між нашим ширшим [illegible] ці.

Свято в честь Головного Отамана С. Петлюри [illegible] дила 18. ц. м. читальня „Просвіти" у Скалаті Старім. На програму свята входили: вступне слово Я. Буд[illegible] ферат про С. Петлюру як символ безкомпромісової боротьби за самостійну Україну, що його виголосив [illegible] Плакида. Пісні та декламації доповнювали добре [illegible] брану і гарно виконану програму свята, яке закінчено національним гимном. Такі свята [illegible] ширший загал і тому наші культурно-освітні [illegible] повинні уладжувати їх головно у місцевостях [illegible] нальним оглядом загрожених. І. К.

Спорт.

ПРОГРАМА НЕДІЛЬНИХ ЗМАГАНЬ.

Грище Погоні: год. 8.30 рано мистецтва А-кляси: Україна II — Другий Сокіл II; год. 10.15 передполуднем мистецтво Окружної Ліги: **Україна — Огнісько.**

Грище Сокола-Батька: год. 12.30 вполудне товариські змагання Чорноморці II. — УРСК II.; год. 3. попол. мистецтва УСС: Богун — Дніпро.

БАРСЕЛЬОНА — ВАЛЕНСІЯ 2:0.

Хоч у цілім краю війна, еспанці не покидають копаного мяча. На цих змаганнях було кількадесять тисяч глядачів.

БІЛЬШЕ ГЛЯДАЧІВ, ЯК МЕШКАНЦІВ

Мистецькі змагання копаного мяча у Бельгії відбуваються цього року у незвичайно гострих умовинах. За перше місце змагаються дружини, що мають однакову скількість пунктів. Є це клюби: Дарінг, Уніон, Лієр і Бермот. Ясне, що на змагання приходить дуже багато глядачів. Бріссельські клюби грають свої змагання у виповнених стадіонах. У Бріж приходить на змагання 20 проц. мешканців. Але рекорд побило мале містечко Лієр, що має 17 тис. мешканців і звідки походить лідер мистецької табелі. На змаганнях між Лієром та Уніон Сент-Жільоаз було 25.000 глядачів, значить: 7.000 більше, як має само містечко населення. Очевидно, що більшість глядачів — це були „кібіци“ бріссельської дружини, що приїхали окремими поїздами на змагання.

НАЙКРАЩІ АВТОМОБІЛІСТИ СВІТА.

Французький спортовий часопис „Л' Авто“ проголошує на підставі цьогорічних виcлідів листу найкращих автомобілістів світа. Черговість листи така: 1. Росемаєр, 2. Нуволярі, 3. Карачіоля, 4. Варсі, 5. Штук, 6. Делюс, 7. Брівіо, 8. Фаріна, 9. Фаджіолі, 10. Тадіні.

—o—

Нові книжки й журнали.

Олена Кисілевська: ПО РІДНОМУ КРАЮ. ПОЛІССЯ. Коломия 1936. Накладом власним. Стор. 128, 8°. У тексті багато знимок.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

БЕРЕЖАНИ:
25. X. Вій.
26. X. Муж двох жінок.
27. X. Інваліди.
28. X. Німа теща.
З Бережан їде театр до Рогатина.

Великий Театр:

Неділя, 25. X. год. 3.30 попол. „На Ликовім“, год. 7.30 веч. „Пігмаліон“
Понеділок 26. X. год. 7.30 веч. Парнесів балет.
Вівторок 27. X. год. 7.30 веч. Парнесів балет.

Кіна.

АПОЛЬО: „Малий льорд“.
АТЛЯНТИК: „Тайна бригада“.
ВАНДА: „Жид вічний мандрівник“ і „Кохаю усіх жінок“.
ҐРАЖИНА: „Болько та Льолько“.
КАСІНО: „Жінка чи секретарка“.
КОПЕРНИК: „Пастер“.
МАРУСЕНЬКА: „Юдель грає на скрипці“.
МЕТРО: „Напад на Конго“, і „Азбука кохання“.
МІРАЖ: „За хвилину щастя“.
МУЗА: „Спокуса“ з Марл. Дітріх.
ПАКС: „Щастя на вулиці“ і „Фатальна Ірасівна“.
ПАЛЯС: „Прокажена“.
ПАН: „Бавдті“.
РАЙ: „Ядя“.
СВІТ: „Княжна Чардаша“ з Мартою Еггерт.
СТИЛЕВЕ: „Зов крови“, ревія „Вулькан гумору“.
ТОН: „Недольне провалля“ з Б. Джонсон.
УТІХА: „Дорога без повороту“ і ревія.
ХИМЕРА: „Малий бунтар“ із Шерлі Темпль

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Пепелін у просторах“.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Неділя, 25. жовтня 1936.

Відень (506,8) 11.45 Орх. концерт, 12.55 Розр. концерт, 19.10 Форт. ресітaль, 20.05 „Дас Гробе Гемд“ нар. драма Ц. Карльвайса. **Братислава** (298,8) 10.15 Словацькі нар. пісні, 11.20 Симфонія д-дур Мойзеса, 17.15 Пісні словацьких композиторів, 18.15 Сучасні чеські форт. твори, **Прага** (470,2) 7.30 10.00, 15.30 Концерт, 8.50 Гуситські пісні, 16.15 Пісні з часів вел. війни, 17.15 Циг. мельодії, 20.50 „Гонза“ балет Недбаля. **Париж** (1648) 9.30 Одрамові твори, 12.00, 15.30 Легка музика, 15.45 Симф. концерт, Білгород (437,3) 18.50 Спів, 22.20 Концерт, **Берлін** (356,7) 8.25 Весела музика, 12.30 Популярна музика, 18.00 Шуманові твори, **Кенігсвустергавзен** (1571) 9.00 Святочний поранок, 16.00 Великий концерт бажань, 22.30 Музика, **Мінхен** (405,4) 11.00 Популярна музика, 14.45 Концерт оркестри, 15.05 Скрипковий ресітaль. Будапешт (549,5) 12.30 Концерт оп. оркестри, 15.50, 22.00 Циг. музика, 18.50 Сальонова музика, 22.40 Концерт симф. оркестри, Міляно (368,6) 12.20 Камер. музика, 21.20 Орх. концерт. **Рим** (420,8) 13.00 Розр. концерт, 17.00, 22.00 Орх. концерт, 20.45 „Іль маестро ді капеля“ ком. опера Паєра.

Понеділок, 26. жовтня 1936

Відень (506,8) 11.25 Нар. музика, 12.20 Розр. концерт, 17.40 Соловейко у Брамсовій пісні, сп. ресітaль, 21.00 Орх. концерт, **Братислава** (298,8) 19.25 Словацькі нар. пісні, 20.00 Сп. ресітaль, **Мор. Острава** (269,5) 17.35 Мельодрами, рецитації, 19.25 Дуети на хроматичних гармоніях, 19.50 Нар. пісні, **Прага** (470,2) 17.35 Соната Новотного на форт., **Париж** (1648) 18.30 Концерт, 21.00 Вок. концерт, 21.45 Камер. концерт. **Білгород** (437,3) 13.15 Концерт хору, 17.30 Нар. мельодії, 19.50 Концерт орх., спів, 21.30 Нар. пісні, 22.20 Популярні дуети, **Берлін** (356,7) 17.00 Солісти, сопран, тенор, 19.15 Композиторський концерт Вальт. Німана, 22.30 Симф. концерт. **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Шуманові твори, 21.00 Австрійські композитори, **Мінхен** (405,4) 6.30 Форт. тріо ф-дур Шумана, 17.05 Нові Вольфові пісні, 20.10 „Остання пригода Дон Хуана“ оп. Ґрепера, **Будапешт** (549,5) 12.05 Циг. музика, 17.00 Скрипка, спів, 20.00 Концерт фільг. орх., **Міляно** (368,6) 11.30 Легка музика, 16.40 Програма для дітей, 20.40 „Усміх Фльоренції“ оп. Рафаелі, **Рим** (420,8) 13.10 Розр. концерт, 17.15 Камер. концерт, 20.40 „Дівча зі Заходу“ оп. Пучіні.

Вівторок, 27. жовтня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт, 15.20 Авд. для дітей, 17.30 Скрипка, 20.00 Швайцарська нар. музика, 22.20 Орг. і форт. музика, **Братислава** (298,8) 18.10 Пісні словацьких композиторів, **Кошиці** (259,1) 18.30 Словацькі нар. пісні, **Прага** (470,2) 16.10 Розр. концерт, 19.10 Концерт військ. орх., 20.00 „Продана наречена“ оп. Сметани, **Париж** (1648) 12.00, 13.15, 14.00 Симф. музика, 18.30 Концерт, **Білгород** (437,3) 13.15 Нар. пісні, 18.35 Скр. дуети, **Берлін** (356,7) 16.30 Веселий концерт, 19.15 Форт. музика, 20.10 Військ. марші, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Австр. нар. пісні, **Мінхен** (405,4) 12.00 Орх. концерт із Байрайту, 18.00 Популярна музика, 22.30 Сучасні пісні на хор, **Будапешт** (549,5) 12.05 Симф. концерт, 13.30 Клярнет і форт., 17.00 Два форт., 19.30 „Золото Рену“ оп. Вагнера, **Міляно** (368,6) 11.30 Розр. концерт, 20.45 „Іль маестро ді капеля“ ком. оп. Паєрія, **Рим** (420,8) 13.10 Орх. концерт, 20.40 Комедія, скрипковий ресітaль.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Неділя, 25. жовтня 1936.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Для села: Хліборобська газетка, Музика з гр. пл., Дім і комора на зиму, 8.40 Чайковський: Пісні без слів (симф. орх.) з гр. пл., 8.45 Програма на днес, 8.50 Ранішній денник, 10.30 Легка музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Симфонічний поранок, симф. орх., скрипка, у перерві ок. год. 13.00 Жінка у мистецтві, 14.00 Репортаж із життя, 14.30 Польські та закорд. ревелерси, гр. пл., 15.15 Для дітей: Моє звірятко, 15.30 Для села: У хліборобів на Поділлі, Огляд ринків рільних продуктів, Як я собі купив радіо, 16.00 Реклям. концерт, 16.15 Легка музика з гр. пл., 16.30 Фрагм. із Гавптманової драми „Гамлет у Вітенбергу“. 17.00 Підвечірок при мікрофоні, орх., спів; у перерві в год. 17.55 Актуальна гутірка. 19.00 Машина й література. 19.15. 20.00 Мішаний концерт, Марґіт Сірмай сопр., Вол. Кричинський тенор форт., **19.45 Літературні хвилини: Польські переклади поезій Тараса Шевченка,** 20.20 Концерт дреад. квартету. Стані Завадська спів, 20.50 Політичний огляд. 21.00 Вечірній денник, 21.10 На веселій львівській хвилі. 21.40. 21.41. 21.55 Спортові вістки, 22.00 „Втікла мені перепілонька“ муз. авдиція (Єнджеєвська сопран, муж. вок. квартет, орх. манд.), 22.40 Танк. музика з гр. пл., у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

Понеділок, 26. жовтня 1936.

6.30 Ранішня авд., 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для старших дітей: Гутірка про Міцкевича, Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Клясична балетова музика, 12.40 Навіщо є порадня матерей, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Сальон. музика з гр. пл., 15.55 ФОН у Львові, 16.00 Легка музика з гр. пл., 16.15 Новий правопис — практичні вказівки, 16.30 З популярних оперeток, орх., 17.00 Сташиц і Колонтай, 17.15 Серед віртуозів, гр. пл., 17.50 Муравлище та його гості, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Легка музика з гр. пл., 18.40 Сумерк провінц. анекдоти, 18.50 Про домашню господарку, 19.00 Копання бараболь — муз. авд., 19.30 Сальон. музика, пісеньки, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Театр Уяви: „Продам камінь“ гумореска, 21.45 Сучасні балади, 22.00 Концерт симф. орх., скрипка Тома Мадяр; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

Вівторок, 27. жовтня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на завтра, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для молодших дітей: „Як мама-курка й мама-фасоля гуторили про свої діти“ 11.57 Сигнал часу, 12.03 Орхестра, 12.40 Пишу заадшання, 12.50 Вечірній денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Сальонова музика з гр. пл., 15.50 Старий журавель, опов. для дітей, 16.00 Легка музика з гр. пл., 16.15 Скринька ПКО, 15.30 Орхестра, 17.00 Жінка у правничому званні, 17.15 Скрипкові сонати Бетовена, скр. форт., 17.35 Бах: Пасказія ц-моль, вик. на органах, 17.50 Монольог: Пишу повість, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спорт у містах і містечках, 18.20 Россіні: Увертюра до оп. „Вільгельм Тель“ з гр. пл., 18.35 Двацятьпятьліття Місячної трильогії, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Рекорд чи здоровля, 19.20 Попурі з оперeток Легара орх., 20.00 Гутірка музика зі слухачем радія, 20.15 З великої естради та сцени, гр. пл., 20.30 Веч. денник, 20.40 Гутірка про оп. „Іль маестро ді Капеля“ 20.50 Трансм. з Торіна: „Іль маестро ді капеля“ оп. Ф. Паєрія, 21.30 Чвертьгодина поезій Теоф. Ленартовича, 21.45 Трансм. з Італії: Італійські нар. пісні 22.15 Плита за плитою, танк. музика.

Подяка.

Всім, що віддали останню послугу нашій сповчці бл. п. Марині з Белеїв ІЖИЦЬКІЙ складаємо сердечну подяку і спасибіг. Зокрема дякуємо П. Професорові Д-ру Панькишинові за довголітню лікарську опіку і Д-ру Кашубинському за останні заходи, що влекшили тяжкі болі Покійній. Вп. Паням Гнатюковій, Майковській. Вп. Панству Лапчукам, що в часі довгої хороби несли потіху небіжці.

Родина Іжицьких, Белеїв, Дурбаків.

Подяка.

13. жовтня 1936 р. покликав Всевишній у вічність нашого Найдорожчого Мужа і Татка **д-ра Семена Гладкого,** адвоката в Рогатині. На цьому місці складаємо подяку Вп. Д-р Г. Дмитротому в Рогатині та Вп. Д-р В. Штайнові, секундареві Заг. шпиталя у Львові за лікарську поміч у часі важкої недуги Покійного. Дякуємо Впр. о. кан. Кишакевичеві за уділення Покійному Найсвятіших Тайн і за участь у похоронах, а Впр. отцям: Т. Кудрикові, пароховi Рогатина, І. Щербанюкові пароховi Вербиловець, Садовському, пароховi церкви св. Спаса у Львові і І. Назаркові ЧСВВ. за відправу панахиди і проводи Покійного на місце вічного спочинку. Зокрема складаємо щире „Спасибі“ Впр. о. Кудрикові і о. Щербанюкові за прощальні слова над могилою. Дякуємо всім Вп. Представникам установ міста Рогатина, що прибули віддати останню послугу Покійному і зложити вінки на домовину: п. С. Пілтородецькому від церковного Братства, п. дир. Поритковi від Окружного Союзу Кооператив, п. проф. Дрогомирецькому від Українбанку, п. Ф. Косцюшкові, бурмістрові м. Рогатина від Міської Ради, п. Д-р С. Ґольдшлягові від рогатинської палестри, п. Д-р Вайдманові і п. дир. Дуркотові від Комунальної Каси Ощадности. П. Д-р Р. Мармашеві, п. Мгр. Ю. Старосольському як представникам коопер. „Вогні“ та молоді згуртованій у „Вогнях“ дякуємо сердешно за участь у похоронах і виcлови співчуття, а п. Ю. Шухевичеві, п. Галдзієві, диригентам хору і всім хористам за те, що співом звеличали сумний обряд. Вп. п. Кудрикам, п. Прокоповичевій, п. меценатові Кацові, п. радн. Когутові з Рогатина, п. мец. С. Фалакові, п. дир. Кузмкові, п. С. Міляничевій, представникам Дирекції Кооп. Інжинірських Робіт: інж. Міляничеві і інж. Зубенкові, які на вістку про недугу і смерть нашого Найдорожчого Мужа і Татка поспішили до нас зі словами потіхи та поради, і всім Приятелям, Товаришам і Знайомим, що виявили устно чи письменно своє співчуття для нашого безмірного болю складаємо цією дорогою щире „Спасибі“.

Анна — дружина; Орест, Романа, Ярослав, Ірена, Володимир — діти.

Ширіть наш часопис!

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продаж: Бельґи бельг. 89.63—89.20, Дол. американські 5.31.50 — 5.28.50, Доляри кан. 5.30.50 — 5.27.50, Фльор. гол. 287.65 — 285.95. Франки фр. 24.79 — 24.65, Франки швайцарські 122.55—121.75, Фунти англ. 26.07 — 25.91, Ґульд. данц. 100.20 — 99.80, Кор. ч. 17.20—16.70, Кор. дан. 116.34—115.50, Кор. норв. 130.98 — 130.00, Кор. шв. 134.43 — 133.45, Ліри італ. 25.40—24.80, Марки фінл. 11.50—11.30, Марки нім. 118 — 121, Шил. австр. 93—90. Марки нім срібні 127—120.

Акції.

Баня Польський 111.50, Цукор 31.50, Вугіль 16.50, Ліліпоп 15.50, Модзеїв 6.50, Норбліи 66.00, Островець 32.75, Стараховичі 37.50, Габербуш 41.50.

Тенденція утримана.

Папери.

3 інвест. 1. ем. 66.50, 2 ем. 67.50, 5 конв 52.50, 5 зал. 50.65, 6 дол. 77.00, 4 прем. дол 49.00—49.25, стаб. 475, 480.

Тенденція для позичок не однакова

Заставні листи.

4 прц. Л. З. Б. Г. 51—54, 4 прц. Л. З. Бк Г. 40—43 4 і пів прц. Л. З. Бк Гіп. 42—45, 4 прц. ТКЗ. 39—41, 4 і пів прц. ТКЗ. 41—44, 4 і пів прц. БГК. 61—65, 4 прц. БГК. 61—65.

Доларівка 50—52, 3 інвест. 1 ем 65—68, 3. ем. 65—68

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що від дня 24 жовтня н. р. кооперативам платив за дьоко Львів.

1 кг масла десерового бльок. 1 без опакування	2.35 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.40 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.40 „
1 л. молока	0.15 „
1 к. яєць	4.50 „

Тенденція на масло та молоко сильна на яйця звижкова.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 24. X. н. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, дьоко подвіря птахомясарні „М. С.“ у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Курки I. кл., товсті, без остріг, щойно від 1.70 кг. вгору	1.05 зол.
Курята I. кл. біло й жовтоніжки щойно від 0.85 кг. вгору	0.85 „
Качки товщеві I. кл. щойно від 1.80 кгр. вгору	1.00 „

Слабших сортів від вище поданих не приймається.

ОПОВІСТКИ.

25-літній Зїзд Товаришів обох відділів, що здали іспит зрілости в 1911 р. в Українській Гімназії в Перемишлі, відбудеться 8. грудня (латинське свято) 1936. Хто з Товаришів знав би адресу другого Товариша, прошу повідомити його про зїзд або подати мені його адресу. — Костик Олександер, Львів, Ринок 10, II. поверх. 1—3

КУПНО - ПРОДАЖА

ДБАЙ про культуру мешкання. Гарні моделі фіранок, накидки, таблети від найдешевших до найвибагливіших за безцін — Фрайліх, Сикстуська 21. 2679 —?

МАШИНИ писальні з українськими і польськими черенками оказійно продає Михальський, Львів, Фредра сім. 6—6

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Пань поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Ендерса. 2936 3—69

МАШИНУ писальну нову, Адлер, чотирорядову 390 зол. продає Патицький, Львів, Чарнецького 10. 2937 3—4

НЕДОСТАЧІ ПАНІ в біллю доповнить знаменито Фабрика „АСТРА“, Львів, СИКСТУСЬКА 2. Стройні кольорові й білі сорочки 1.95, з нансуку 2.95, нічні модні довгі 2.90, теплі реформи 1.60, теплі комплети 2.60 та ін. 2912 1—?

ПЕРСЬКИЙ диван (ик), хочаб і знищений куплю. Листи Адміністрація „Готівка“. 2948 1—1

ВІЛЛЯ 10 кімнат, партеровий дім, 2 кімнати, разом 200 сяжнів, **Брюховичі** під Львовом, 11.500 готівкою, 9.000 решта сплата довільними ратами. ВІЛЛЯ 2 кімнати кухня, город **Брюховичі** під Львовом 3.500, довільна готівка. ГОСПОДАРСТВО 10-моргове в тім 2 морги ліса, всі будинки й інвентар, під Львовом, стація в місці 18.000, готівкою 14.000. КАМЯНИЦЯ поверхова комфортова на викінченню 32.000. КАМЯНИЦЯ двоповерхова комфортова 60.000. ВІЛЛЯ комфортова бічна Листопада, 3 покої кухня готівкою 20.000, довг 4.000. ТРАНСАКЦІЯ (Ігнат) Львів, Длугоша 1. 2951 1—3

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

АГЕНТИ до продажі кас та ріжних знарядів потрібні. Lublin, skrytka 575. 2601 9—20

ВЕЛИКА нагода для заробітку для енергійних і симовних панів у віці 25—40 літ — по теоретичнім і практичнім вишколі у нововведених відділах популярних масових обезпечень. Вибрані діставатимуть в часі вишколу винагороду. Зголошення особисто: понеділок і вівторок в год. 9—14. Assicurationi Generali Коперника 3.

Носи при собі Тогаль!

При простуді, горячці, ломоті у кістках віддасть Тобі добру послугу. Таблетки тогаль уживаємо також при терпіннях ревматичних, артретичних і подагрі. Тогаль втихомирює болі і приносить полекшу у всіх терпіннях

Повідомляємо вічливо П. Т. Клієнтелю, що з нинішним днем перенесли ми льокаль продажі і бюро з дотеперішнього місця при вул. Академічній 11 — до фронтової камениці при вул. Академічній 28

„RADIO-EKRAVOX“ (ДАВНІШЕ АКАДЕМІЧНА Ч. 11) тепер **АКАДЕМІЧНА 28** Телефон 277-97.

НА ОСІНЬ І ЗИМУ

Найдешевше купиш останні новини на сукні, костюми і плащі та всякі блаватні товари у фірмі

Галицький Маґазин Новин, Львів, Галицька 15.

ДЛЯ ПРИКЛАДУ КІЛЬКА ЦІН:

Вовна на сукні від	1.50	Полотно	0.60
Вовна „Ангора“	3.00	Димка на пілштавки	0.70
Вовна на комплети	3.50	Перкаліна кольорова	0.70
Вовна на спіднички	4.50	Зефір сирий	0.60
Вовна на плащі	4.75	Шифон 80 шир.	0.85
Шевйоти англійські	3.50	Попеліна на сорочки	1.20
Вовна на мундурки від	1.50	Всип рожевий	1.00
Камгари на студ. убр.	4.00	Полотно на простирала	1.25
Вельвети і штрукси	1.65	Атлас на постіль	1.35
Бая двостороння	1.40	Пошевки від	1.80
Фланеля на шляфроки	0.80	Простирала 2 метр.	2.50
фланеля гладка	0.80	Простирала на ковдри	4.50
Фланеля на білля	0.65	Ручники від	0.30
Коци	4.75	Стирки до начиння	0.50
Коґдри сатинові	10.—	Хустинки від	0.15

Замовлення з провінції полагоджуємо за почтовою післяплатою.

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

З ОСВІТОЮ середньої школи (ґімназія), господарської школи, займусь господарством, вихованням дітей, дам лекції з народньої школи або нижчих кляс ґімназ. Зголошення „Діло“ для „Марійки“. 2-3

НАУКА

„**LINGUA**“ школа новітніх мов проф. Д-р З. Басса, вул. Словацького 14. Курси англійського, французького, німецького. Місячно 5 зол. 2908 4—6

ФРАНЦУСЬКОГО приготовляє до W. S. H. Z. уділяє конверсації, корепетиції дипльомована Цлова 12, мешкання 7. I. поверх. (Перша бічна Пекарської). 2947

РІЖНІ

НОВОЧАСНА ВИРІБНЯ КОВДЕР Шульц, Львів, Легіонів 41 в подвірю виконує всілякі роботи з цеї ділянки. Великий вибір готових коґдер постійно на складі. 2931 2—5

ЗА ЗОЛОТО, срібло, зуби — бриліянти, діяманти, заставні карти найбільше платить Вандер, Львів, Шайнохи 1. Прецизійна дешева направа годинників і біжутерії. 2889 5—5

ЗАЛІЗО старе, зужиті машини, та ріжні фабричні частини залізні і металеві купує і платить найвищі ціни: Склад заліза Жовківська 54, тел. 297-01. 2898 8—8

ФАБРИЧНИЙ обєкт, що складається з одного поверхового будинку і трьох партерових будинків, обширні ґалі, центральне огрівання, магазини, бюра, Дісель, компл. механічний варстат, криниця з електоопомпою, фабр. комин, величезне подвіря, дві вїзд. брами, 1170 сяжнів, 56 м. фронту з чого незабудоване коло 30 м. до продажі. Оглядати щодня від 9 до 14 Львівських Дітей 25. Телефон 206-40. 2755 2—2

ЗА 1 ЗОЛ. переробляє капелюхи жіночі і мужеські: **Коперника 26, подвіря.** 2798 9-10

СТАРУ ГАРДЕРОБУ мужеську міняємо на наймодніші бельські матеріяли. ТЕЛЕФОН 270-25. 2914 1—1

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ ґумові, черевні, ниркові, проти усування матиці під гарантією виконує відоме **УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА,** Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2946 1—100

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

ЗМІНА АДРЕСИ:

Др. Вільгельм Нахер

орд. в нед. зубів і устної ями

тепер ВУЛ. ОССОЛІНСЬКИХ 17 а партер. 2918 2—3

Спеціяліст венеричних та шкірних недуг і лікарської косметики

Д-р ФІШЕР б. довголітній лікар асистент дерматольог. клінік у БЕРЛІНІ, ВІДНІ ТА ПРАЗІ перенісся і ординує тепер від 9—1 і 3—7 ЛЬВІВ, ВУЛ. КІЛІНСЬКОГО 3. напр. Віденської каварні Тел. 251-68. Сепаратковї ждальні.

Косметичний Інститут і Лябораторія

Д-ра О. Тушицького

Львів, вул. св. Софії ч. 3

усування аномалій цери, бородавок, пігменту, волосся, близн, дзюбів і плям, масажі, тривале усування морщин, жилаків і відмороження власною методою. 2675 Урядово затверджений 4-місячний курс косметичної закордонної програми.

ОГОЛОШЕННЯ.

ФУТРА до міста і подорожі, по останніх зразках мода виконує першорядно та конкуренційно низькими цінами. АНДРІЙ КУЗЬМІНСЬКИЙ 2615 Львів, Пекарська 31.

Незрівнянний в якості пудер і крем ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ завдяки якому стає цера ОКСАМИТНО-МАТОВА. Ціна коробки з пушком зол. 1.20

ФОРТЕПІЯНИ, ПІЯНІНА світової марки **Б. СОММЕРФЕЛЬД** Експорт до Англії, Аргентини, Уругваю, Данії, Франції, Голяндії, Палестини і т. і. виключне заступництво **С. Новацький** **Львів, вул. Пілсудського 17.**

ЛЯМПИ електричні хромовані поручає **ҐАЛЬВАНІЯ** Вирібня механічних виробів 2670 **Жулінського ч. 11 а.**

ФУТРА дешево і солідно виконує Е. Гонецкий, Львів, Домініканська 4.

Детектори на голосник зол. 20.— Зміцнювачі двохлямпові зол. 60.— продає **ЕЛЕКТРОМАТ** Казимира В. 47 — Сикстуська

ВЛАСНИЙ ВИРІБ КОВДЕР і МАТРАЦІВ ПОСТЕЛЕВЕ БІЛЛЯ Великий вибір ЗАЛІЗНИХ і МЕТАЛ. ЛІЖОК **Маріян Млєко,** Коральницька 2853

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	зол. 0.35
1 „ одношпальтовий в тексті і новинках	„ 0·60
„ „ на першій сторінці .	„ 0·80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і приват. кореспонденція по	зол. 0.15
купно, продаж, винаєм і т. п.	„ 0·10
шукаючі праці	„ 0·07

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1	зол. 250.—
„ „ 1/2	130.—
„ „ 1/4	70.—
„ „ 1/8	[illegible]

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.